

သူးလေ သတင်းစာစောင်

အတွဲ(၃) အမှတ်(၁)

WELCOME TO KAW THOO LEI

ကောအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-ဗဟို၊ စည်းရုံးရေးနှင့်ပြန်ကြားရေးဌာန၊
ပညာပေးရေး နှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရေးဌာနခွဲမှ ထုတ်ဝေသည်။

ခွန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိုင်ကရုာ်
လီာ်ခါာ်သးဝဲလီာ်ခိာ်သ့ာ်
ကီာ်သူလုာ်
www.knuhq.org

ခွန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိုင်ကရုာ် ခိကရဲး (၁၇) ဝိတဝီ
အလံာ်ဘိးဘာ်ရုာ်လီာ်

ခွန်ညါလါလီာ် (၂) သီ, ၂၇၆၂ နံာ်
လါမုာ် (၅) သီ, ၂၀၂၃

၁. ခွန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိုင်ကရုာ်, ခိကရဲး (၁၇) ဝိတဝီ ဘာ်တါမအါ စးထိုင်ဖဲ လါအုဖျိုင် (၂၄) သီ တုာ် လါမုာ် (၄) သီ ဖဲလီာ်ခါာ်သး ဒီးကီာ်ရုာ် တဘုာ်စုာ်စုာ် ခိကရဲးဘျိုင်ခိာ် အအးဒုာ်ဝဲစုာ်စုာ် အပူာ် လါလီာ်ကျိာ်တါအိာ်ဖျိုင်တဲသကိး ဒီး ဝဲဝဲဂုာ်ဘာ်ဘာ်န့ာ်လီာ်

၂. ခွန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိုင်ကရုာ်, ခိကရဲး (၁၇) ဝိတဝီအံာ် အဆိန့ာ် ဘာ်တါရဲာ်ကျဲာ် အါလါ တါကမအါဖဲ ၂၀၂၁ လါယုာ်အပူာ်န့ာ်လီာ် သနာ်က့, ခိဖျိလါ COVID-19 တါဆါ သံသတြိုင် ဃုာ်ဒီး ပယါသုး အတါဟံးန့ာ်ဆုာ် တါစိကမိာ် ဒီး တါလါအတါတါတဖုာ် ဟဲပိာ်ထွဲထိုင်အံာ်အယိ တါမပျါထိုင်အါ ဒါတါပာ်ပနီာ်ဃာ် တါဆါကတီာ် တန့ာ်တသ့ဝဲဘာ်ဒီး လါခံကတါန့ာ် ဘာ်တါသုး ကျဲာ် မအါ လါတါရဲာ်တါကျဲာ် (၃) ပတီာ်န့ာ်လီာ် လါခိကရဲး အတါရဲာ်တါကျဲာ် (၃) ပတီာ်တပတီာ် အပူာ် ခိာ်န့ာ်ခါာ်စး ဟဲထိုင်ဝဲ (၁၆၀) ဂါ ဒီး ဝဲဝဲဂုာ်ဘာ်ဘာ်န့ာ်လီာ်

၃. ကယံာ်တါဖဲးတါမလါ ဘာ်တါရဲာ်ကျဲာ်ဖဲးမ ဒီး မပျါထိုင်တုာ်အါလါ ခိကရဲး (၁၆) ဝိတဝီ ဒီတ ကတီာ်အပူာ် တါပဲာ်ထံဒီးပာ်ဂါာ်ပာ်ကျဲာ် တါပာ်ဖျါတဖုာ် ဒါအမ့ာ် ထံရုာ်ကီာ်သးတါပာ်ဖျါဒီးဝဲကျိာ်တ ဖုာ် ဒီး ကီာ်ရုာ်တဘုာ်စုာ်စုာ် အတါပာ်ဖျါတဖုာ်, ဒီး ခွန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိုင်ကရုာ် ဂံာ်ခိာ်ထံး သဲစးတါဘျါခိာ်သ့ာ်, ခိာ်တဃာ်ကျဲာ်သန့ ဒီးတါမအကျဲာ်တဖုာ်, ဒီး တါပာ်လီာ်ခါာ်ဆုညါတါမတဖုာ်န့ာ် ဘာ်တါဘျိဘာ်မပျဲာ်က့အါ လါထီဘိကမံးတံာ် ဝဲ ဘာ်တါပာ်ဂါာ်ပာ်ကျဲာ်အါန့ာ်လီာ်

၄. ဖဲလါ ခွန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိုင်ကရုာ်, ခိကရဲး (၁၇) ဝိတဝီအပူာ်န့ာ် ဘာ်တါဃုထါထိုင် လီာ်ခါာ်သးထီဘိကမံးတံာ် (၄၅) ဂါ, လီာ်ခါာ်သး ပါဆုာ်တါကမံးတံာ် (၁၁) ဂါ ဒီး လီာ်ခါာ်သး

စံပြုညှိနှိုင်းခွင့်ရရှိသူများ (၁) ကနဦးလမ်း၊ လမ်းခွေးပေါ်ဘက်ကမ်းတံတား (၁၁) ကလေး ဘက်တော်ဗုဒ္ဓထာထိုင် အိမ်တော် အမဲနှင့် အိမ်ပျိုဒီလေး လက်အသီးနှုတ်လမ်း

(၁) ပဒိုက်စီကွဲထူဝှေ့	ကရားခိုက်
(၂) ပဒိုက်စီဆေးဂူ	ကရားခိုက် (၂)
(၃) ပဒိုက်စီတော်ခိုက်မှု	နံရံခွဲခိုက်ကျော်
(၄) ပဒိုက်စီသီသံတံတား	နံရံခွဲခိုက်ကျော်သယံ (၁)
(၅) ပဒိုက်စီလေးထိ	နံရံခွဲခိုက်ကျော်သယံ (၂)
(၆) သုံးခိုက်ကျော်ခိုက်စီ စီကွဲခိုက်နံ	ကမ်းတံတားဖိ
(၇) သုံးခိုက်ကျော်ဖိ စီတော်မျှသီ	ကမ်းတံတားဖိ
(၈) ပဒိုက်နီဒါဒါ	ကမ်းတံတားဖိ
(၉) ပဒိုက်စီတိနံ	ကမ်းတံတားဖိ
(၁၀) ပဒိုက်စီအံ့ကလုတ်စု	ကမ်းတံတားဖိ
(၁၁) ပဒိုက်စီလီအံ့မူ	ကမ်းတံတားဖိ

၅. လာခိုက်ကရားအပူနှင့် အိမ်ဒီးတော်အာဂ်လီအီလီသေးလေး ကရားလီပျိုကွဲဝဲ ကလုတ်ခိုက်စီသန့် ဒီး သုံး မီးစီရီသန့်၊ ကသုတ်ထိုင်ဝဲ ဖဲဒ်ဒရားခိုက်ခိုက်ကရားစံကီစာဖျိန်၊ ဒီး ဒ်သီးဒီး ကညီဖိတဖျိန် ကဒီးနီဘတ် ဝဲ ကလုတ်တော်ထဲသီးတုသီး၊ ဒီးတော်စံပြုညှိပာလီသေးအဂီနီနှင့် ကအိမ်ဆေးထာဂါကျားဝဲလေး ခိုက်တ ဃတ်ကျဲသန့်၊ တော်မအကျဲ ဒီး ခါဆူညါတော်မရဲကျဲတဖျိန် အဖိခိုက်နှုတ်လီ လာတော်ဂဲလီမံဖျိန်ထိုင် တော်မရဲကျဲတဖျိန်အပူ ဒ်သီးဒီးကညီဒီတကလုတ် ကပတ်ဃုတ်ပတ်ဂီဝဲအဂီ တော်ကဲလီမံဖျိန်ထိုင် အီအဂီစုဂီကီး တော်စံပြုညှိတော်အီနှင့်လီ

၆. လာတော်ဂဲလီ ရှုလီပျိုကွဲ ကလုတ်ခိုက်စီသန့် ဒီး သုံးမီးစီရီသန့်၊ ဒီး လာတော်ဂဲလီသုတ်ထိုင် ဖဲဒ်ဒရားခိုက်ခိုက်ကရားစံ ကီစာဖျိန်၊ ခိုက်ခိုက်ကရားစံဂီဝဲ၊ ကလုတ်တော်ထဲသီးတုသီး၊ ဒီး တော်စံပြုညှိပာ လီသေးအဂီနီ ခွဲအံ့ယုတ်-ကညီဒီကလုတ်စာဖျိန်ကရား ကဖိတ်လီစု မသကီးတော်ဒီး ကလုတ်ခွဲပူပာဂါ ဆေးတော်ဖိတဖျိန်၊ ခိုက်ခိုက်ကရားစံ ကရားကရားတဖျိန် ဒီး ကရားထံဖိကီဖိလေး အတီပတီခဲလီအဂီ တော်ဘီးဘတ်ရလီအီနှင့်လီ

တော်ဆဲးကျိုးအဂီ၊
 - ပဒိုက်စီကျားစု (၆၆) ၆၄၉၀၃၀၃၄၀

ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်ဒ်တုဒ်

ကလုဒ်ဒ်လၢ ကိပ်ယီၤပူၤတဖၣ် အိၣ်မူတုၤလၢ တၢ်သ ဘျုးအပူၤ အစၢ်စၢ် ဒီး ကိပ်ယီၤန့ၢ်တၢ်သဘျုးအလီၢ်ခံ က သုၣ်ထီၣ်ဝဲ ဖဲဒရဲဒ်ကိပ်စၢ်ဖျိၣ်အဂီၢ် ကျဲးစးတုၤဝဲဒ်န့ၢ်လီၤ သန့က့ စးထီၣ်လၢ ကိပ်ယီၤဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်သဘျုးတဖၣ်န့ၣ် သဲးစးတၢ်ဘျုးခိၣ်သ့ၣ်လၢ တၢ်ကွဲးလီၤပာ်လီၤတုၤအိၣ်ဒီး စူးကါ တုၤအိၣ်တဖၣ် ဒ်တၢ်အၢၣ်လီၤတုၤလိာ်တုၤအသိး တၢ်မၤဖျါ ထီၣ်ဝဲ ဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ်ခွဲးယာ်၊ ကလုဒ်တၢ်ထဲသိးတုၤသိးခွဲး ယာ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးခွဲးယာ်တဖၣ် တန့ၢ်လၢပွဲၤအဃိ ထံကိပ်အံၤ ဘၣ်ကွဲးဆၢၣ်မဲာ်တုၤဒီး ထံလီၢ်ကိပ်ပူၤ တၢ်သဘၣ် သဘၣ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ အနံၣ် (၇၀) ဘျုးအတီၢ်ပူၤ တကးဘၣ် သုးအတၢ်ပံးဆူၣ် တၢ်စိတၢ်ကမိၤ တဘျုးဘၣ်တဘျုး ထံဖိကိပ် ဖိကမုၢ်တဖၣ် ဘၣ်ကွဲးဆၢၣ်မဲာ်ဒီး တုၤဘၣ်ဝဲ သုးမိၤစိရီၤအ သန့ အတၢ်မၤအၢမၤသိ မၤနးမၤဖျိၣ်တဖၣ် နးနးကျဲးကျဲးန့ၣ် လီၤ

လၢတၢ်ကမၤလီၤပျီၢ်ကွံာ် သုးမိၤစိရီၤအဂီၢ် တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤ ဘၣ်တၢ်မၤဖျါထီၣ်အိၣ်ဒ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲာ် တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ ကရူၢ် (Collective Leadership) အသိး လၢအပာ်ဃုာ်ဒီး ကရူၢ်လၢ အဂဲၤလိာ်ထီၣ်ဒါ ဒုးလီၤပျီၢ်ကွံာ် သုးမိၤစိရီၤတဖၣ်အ တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်သး ဒီး အၢၣ်လီၤတုၤလိာ်အသိးန့ၢ်လီၤ တၢ်ပ ညီၣ်ခိၣ်သ့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ကရူၢ်လီၤပျီၢ်ကွံာ် သုးမိၤစိရီၤဒီးမိၤစိရီၤသ န့ၣ်လၢတၢ်၊ တၢ်ကထူးသံကွံာ် (၂၀၀၈) တၢ်ဘျုးခိၣ်သ့ၣ် လၢတၢ် လၢတၢ်ဆုဆု၊ တၢ်ကသုၣ်ထီၣ် ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ် ဒီးတၢ် ကဒုးအိၣ်ထီၣ် ထံဖိကိပ်ဖိကမုၢ်ပဒိၣ် အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ

လၢတၢ်ကပာ်ဒိၣ်ပာ်ကဲဝဲ ထံဖိကိပ်ဖိ ကလုဒ်ဒ်ခဲလၢတၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခွဲးယာ် ဒီး ပုၤကူပုၤကညီ အသုးအသ့ၣ် လၢကပိၤ တဖၣ်၊ တၢ်သုၣ်ထီၣ် ဖဲဒရဲဒ် ဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ် ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် ဂံၢ် ခိၣ်ထံးတၢ်ပာ်သး (Basic Principles) တဖၣ် လၢတၢ်က ဘၣ်သန့ထီၣ်အိၣ်၊ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်န့ၣ်ကျဲးဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢတၢ်ကဘၣ်မၤဖျါထီၣ်အိၣ် ဒ်အမ့ၢ် ထံဂျၢ်ကိပ်သဲးတၢ်န့ၣ် ကျဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်တုၤလံအိၣ်ဖဲလၢ ချဲၣ်တုၤအကူၢ် (၁) အပူၤလံန့ၢ်လီၤ ဒ်သိးဒီးတၢ်မၤဖျါထီၣ် ဖိတၢ်ဒီး တၢ် ကွဲးစိတဖၣ် လၢတၢ်မၤဖျါထီၣ်တုၤအိၣ် ဖဲလၢ ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန် ကရူဒ်စံၣ် ချဲၣ်တုၤ အကူၢ် (၁) ကန့ၢ်ကသုဝဲ လီၤတံၢ်လီၤဆဲး အဂီၢ် ဒီး ဒ်သိးဒီး တၢ်သုၣ်ထီၣ် ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ်ကိပ် စၢ်ဖျိၣ် ကန့ၢ်ကသုဝဲခိၣ်ဖျိ တၢ်မၤဖျါထီၣ် ထံဂျၢ်ကိပ်သဲးတၢ်လဲၤ ကျဲး တဆိဘၣ်တဆိန့ၣ် တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီး ပာ်ဂၢ်ပာ်ကျဲၤသ ကိး တၢ်ဘၣ်စၢၤကတီၢ် သဲးစးတၢ်ဘျုးခိၣ်သ့ၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ် ကျဲၤတဖၣ် (Interim Constitutional Arrangement) ဒ်အ မ့ၢ် ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ် ချဲၣ်တုၤ အကူၢ် (၂) န့ၢ်လီၤ တၢ် ဘၣ်စၢၤကတီၢ် သဲးစးတၢ်ဘျုးခိၣ်သ့ၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အ သးသမူန့ၣ် အိၣ်ဝဲတုၤ တၢ်ကွဲးလီၤပာ်လီၤတၢ်ဘၣ်စၢၤကတီၢ် သဲးစးတၢ်ဘျုးခိၣ်သ့ၣ် ဝံၤဝဲဒီး အသးသမူအိၣ်ထီၣ်ဝဲအဆၢက တီၢ်န့ၢ်လီၤ

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလၢ ပာ်ပာ်ဖျါလၢအဖိလၢအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်

တီဖိတခါလၢ အအိၣ်လၢ ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ်ခွဲးတုၤ အကူၢ် (၁) အဆၢဒိၣ် (၄) တၢ်ကွဲးလီၤဖဲဒရဲဒ် ဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ် စံၣ် ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် သဲးစးတၢ်ဘျုးခိၣ်သ့ၣ် အကူၢ် (၃) တၢ်သုၣ်ထီၣ် ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ် ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးသန့တဖၣ် ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤဘၣ်ထွဲဒီး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤ

တီၢ်နီၣ်။ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤ ပဟံးန့ၢ်အိၣ်လၢ ဖဲဒရဲဒ် ဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ်ခွဲးတုၤ အလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအပူၤ ဒီး ပ ပာ်ဖျါထီၣ်အိၣ် တကူၢ်ဘၣ်တကူၢ် ဒ်သိး ထံဖိကိပ်ဖိကမုၢ် ကဖးဘၣ် ဒီး ကသ့ၣ်ညါဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢအအိၣ်ကွဲး လီၤအသးလၢ လံာ်ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ

ဖဲဒရဲဒ်ဒ်မိန်ကရူဒ်စံၣ်ခွဲးတုၤ အကူၢ် (၁) အဆၢ ဒိၣ် (၄) အကူၢ် (၃) တၢ်သုၣ်ထီၣ် ဖဲဒရဲဒ် ဒ်ဒ်မိန်က ရူဒ်စံၣ် ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးသန့တဖၣ်

❖ ဂံၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်

- ၂၄. ပုၤအိၣ်ဆိး ကိပ်စၢ်ဖျိၣ်အပူၤကိးဂၤ ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်ဝဲ ဂံၢ်ခိၣ် ထံးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် အလၢအပွဲၤန့ၢ်လီၤ
- ၂၅. ကလုဒ်ဒ် လၢအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲဖဲ ကိပ်စၢ်ဖျိၣ်အပူၤခဲလၢတၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် အလၢအပွဲၤလၢ ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဝဲပုၤနီၣ်တဂၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢအမ့ၢ် ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်အ ခွဲးအယာ် ဒီး ထံဖိကိပ်ဖိကလုဒ်ဒ်လၢအမ့ၢ် ဒ်ပုၤတက လုာ်အသိး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ အကြးဒီးန့ၢ်ဝဲ လၢအမ့ၢ် တၢ်ပာ်ဖျိၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ပုၤအခူၣ်အကရၢကြးဒီးန့ၢ်ဝဲလၢအမ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ် အတၢ် ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်ဝဲ အလၢအပွဲၤန့ၢ်လီၤ
- ၂၆. ကယံၢ်ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် ထံဖိကိပ်ဖိ လၢအတုၤလိာ်ပာ်ပနီၣ်လီၤ အသးဒ် ကိပ်စၢ်ဖျိၣ်ထံဖိကိပ်ဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲဂံၢ် ခိၣ်ထံးထံဖိကိပ်ဖိအခွဲးအယာ်တဖၣ် (Citizen Rights)၊ ပုၤနီၣ်တဂၤစုာ်စုာ် အခွဲးအယာ်တဖၣ် (Individual Rights) ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် (Cultural Self-Determination) အလၢအပွဲၤန့ၢ်လီၤ
- ၂၇. ထံဖိကိပ်ဖိခဲလၢတၢ် ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်တဖၣ် လၢအမ့ၢ်ဝဲ နီၣ်တဂၤစုာ်စုာ် အတၢ်ခွဲးတၢ် ယာ်တဖၣ် လၢအတၢ်အိၣ်သန့ထီၣ်အသးလၢ ပုၤကလုာ်၊ တၢ်စုာ်တၢ်န့ၢ်၊ မုၢ်ခွါ၊ တၢ်က့တၢ်ကွဲၣ် ဒီး သ့ၣ်ထံး တၢ် တုၤခိၣ်တၢ်ပာ်သးအဖိခိၣ်ဘၣ်န့ၣ် အလၢအပွဲၤန့ၢ်လီၤ

❖ မ့ၢ်ကျိၤဝဲကွဲၣ်၊ ပုၤဂ့ၢ်ဝဲ ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တဖၣ် မ့ၢ်ကျိၤဝဲကွဲၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်

- ၂၈. ဖဲဒရဲဒ်ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် အထံဖိကိပ်ဖိကိးဂၤဒီးန့ၢ် တၢ်စုာ်လီၢ် ခိၣ်ခိၣ် လၢဃုမၤန့ၢ်ဝဲ လၢကျဲးတီကျဲးတြၢ် အပူၤတဖၣ် က ဘၣ်အိၣ်ဝဲဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကန့ၢ်ပၤဘၣ်ဝဲ၊ ဟ့ၣ်လီၤ ဝဲဆူ ပုၤအဂၤ နီၣ်ဖး ဆါလီၤကွဲၣ်ဝဲ ဒီး ဟ့ၣ်သါတုၤဝဲဆူ ပုၤဂၤအအိၣ် သ့န့ၢ်လီၤ
- ၂၉. ထံဒၣ်လၢ ထံဖိကိပ်ဖိကမုၢ် အါဂၤ အတၢ်ကဲဘျုးအဂီၢ် န့ၢ် တၢ်ထုးကွဲၣ်ဝဲ ဖဲဒရဲဒ်ကိပ်စၢ်ဖျိၣ် အထံဖိကိပ်ဖိတဖၣ်

၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ အကတီပူဇော်ခွဲယူဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရုာ်ကီၢ်သုလုာ်တၢ်ဟံၣ်ကတီပူဇော် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ (၄၃၆) ဝၢ်ဒီးသုးမိၤစီရိၤအသုးသ့ၣ်တဖၣ်မၤထီၣ်ခါဝဲပာ်ဒိၣ်ခိၣ်မိၤခွဲးယၢ်ခိၣ်ခါထီၣ်ဝဲ

ခွဲးအဲၣ်ယူဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရုာ် ကီၢ်သုလုာ်တၢ်ဟံၣ် မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်သုးက့ (၅) ဒီး ဒုပုာ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်သုးက့ (၆) ဟံၣ်ကတီပူဇော် သုးမိၤစီရိၤအသုးသ့ၣ်တဖၣ် သုဝဲကတီပူဇော်ဒုးသုးဒီး ဟဲးလီၤတၢ်လၢ ကမုၢ်ဖိအဒုသဝီ၊ ကမုၢ်ဖိအတၢ်ဖဲး အိၣ်မၤအိၣ် အလီၢ်အကျဲ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၅၇) ဘျီ ဒီး တၢ်လီၤဝဲမ့ၣ်ပိၢ်ဖးဒိၣ် အိၣ်ဝဲအါန့ၢ်ဒံး (၂၀၈) ဖျၢၣ် ဒီး ခးလီၤဝဲ ကျိဖိစဲးလး အထံၣ်အါန့ၢ် (၃၀၀၀၀) န့ၣ်လီၤ ဘၣ်သံဝဲကမုၢ်ခဲလၢာ် (၁၃) ဂၤအကျါ ပုၣ်ဃုာ်ဒီး ဘျၢထံခရံၣ်ဖိ တၢ်အိၣ်ဖိုင်သရၣ် (၁) ဂၤ (RC) တၢ်အိၣ်ဖိုင်သရၣ် (၁) ဂၤ ဒီးဖိသုာ်သးနံၣ် (၂) နံၣ် (၁) ဂၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဒိဝဲကမုၢ်ဖိ (၉) ဂၤအကျါ ပုၣ်ဃုာ်ဒီးဖိသုာ် သးနံၣ် (၄) နံၣ် (၁) ဂၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်အူထီၣ်ဝဲ ကမုၢ်ဖိအဟံၣ်ခဲလၢာ် (၃၃) ဖျၢၣ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲကမုၢ်ဖိအဟံၣ် (၂၄) ဖျၢၣ်န့ၣ် လီၤ ဘၣ်ဟးဂီၤဃုာ်စ့ၢ်ကိးဝဲ တၢ်သိၣ်လိၤကိၢ် တီၤခိၣ်ထံး (၁) ဖျၢၣ်၊ တီၤခါသးကိၢ် (၁) ဖျၢၣ်၊ ဘျၢထံခရံၣ်ဖိတၢ်ဘၢယုၤသရိၣ် (၃) ဖျၢၣ်၊ RC တၢ်ဘၢယုၤသရိၣ် (၁) ဖျၢၣ်၊ သီခါဖျၢၣ် (၁) ဖျၢၣ်၊ သ့ၣ် (သိမ်) (၁) ဖျၢၣ်၊ ကမုၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် (၄) ဖျၢၣ် ဒီး ပုၤအါဂၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် (၈) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ သုးမိၤစီရိၤအကတီပူဇော် ဟဲးလီၤတၢ်လၢ ၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ အပူၤ ကမုၢ်ဖိအတၢ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် လီၤလၢဝဲစ့ယီၤ အကကွဲၢ် (၁၀) ဘျီဃုာ်ဃုာ် န့ၣ်လီၤ

လၢခွဲးအဲၣ်ယူဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရုာ် ကီၢ်သုလုာ်တၢ်ဟံၣ် ကီၢ်ရၢၣ် သုးက့ သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟံၣ်ကတီပူဇော် သုးမိၤစီရိၤအသုး ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆါအသုးသ့ၣ် တဖၣ် ခးလီၤဝဲ ကျိဖိဒိၣ်အိၣ်ဝဲ (၉၅) ဘျီဒီး ခးလီၤဝဲကျိဖိဒိၣ် အကလုာ်ကလုာ် ခဲလၢာ် အါန့ၢ်ဒံး (၄၅၇) ဖျၢၣ် ဒီး ဘၣ်သံဝဲကမုၢ် (၃) ဂၤအကျါ ပုၣ်ဃုာ်ဒီး ကိၢ်ဖိသးစၢ် (၁) ဂၤ ဒီး ဘၣ်ဒိဝဲကမုၢ် ခဲလၢာ် (၃၈) ဂၤ အကျါ ပုၣ်ဃုာ်ဒီးကိၢ်ဖိသးစၢ် (၆) ဂၤန့ၣ် လီၤ ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲကမုၢ်ဖိအဟံၣ် (၅၆) ဖျၢၣ် ဒီး ဘၣ်အူအိၣ်ကွဲာ်ဝဲ ကမုၢ်ဖိအဟံၣ် ခဲလၢာ် (၁၉) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ သုးမိၤစီရိၤအသုးသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲးလီၤတၢ်လၢ ကတီပူဇော်အ ဃိ မုၢ်ဂုၤ ခးလီၤကျိဖိဒိၣ်အဃိမုၢ်ဂုၤ ဘၣ်သံဝဲကမုၢ် အဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲ

အါမးဒီး ကမုၢ်ဖိလၢ အဟံၣ်အဃိ အတၢ်မၤလီၢ် အူထီၣ်ဟးဂီၤကွဲာ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ပွဲးဒီးတၢ်သးဘၣ်ဒိ ဒီး ဘၣ်ကွဲာ်ဆၢၣ် မဲာ်ဒီးတၢ်ကီၢ်ခဲ အကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ

❖ ခွဲးအဲၣ်ယူဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရုာ် ကီၢ်သုလုာ်တၢ်ဟံၣ် ဒုသထုာ်ကီၢ်ရၢၣ် သုးက့ (၁) ဟံၣ်ကတီပူဇော်

ဖုၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၢၣ် ဟံၣ်ကတီပူဇော် ဖဲ ၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ (၂၀) သီအနံၤဂီၤ (၁၁၀၀) ဆၢကတီၢ် (BGF-1014) တုၤဝဲ အပူၤလၢအိၣ် ဖဲအိၣ်ပျီဖိတီၤသ့ၣ်တဖၣ် ဃုၤဆူၣ်ဝဲစ့လၢ တကီးဘိကရုာ်ပူ (၁) ဝဲပုၣ်ထုာ်သဝီစ့ (၁၅၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၂) သ့ၣ်လုာ် ဘိသဝီ စ့ (၂၀၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၃) မၢ်ရၢၢ်သဝီ စ့ (၁၅၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၄) ကိတီကွဲာ်သဝီ စ့ (၃၀၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၅) စ့ၣ်ခွီသဝီ စ့ (၁၅၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၆) လဲၣ်ပုၣ်တၢ်သဝီ စ့ (၁၅၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၇) မဲးပုၣ်သဝီ စ့ (၂၀၀၀၀၀) ကွဲး၊ (၈) တကီးဘိသဝီ စ့ (၃၀၀၀၀၀) ကွဲး ခဲလၢာ် (၁၆) ကလီၢ်ကွဲးန့ၣ်လီၤ

ကွဲာ်ထီၣ်ကီၢ်ဆၢၣ် ဟံၣ်ကတီပူဇော် ဖဲ ၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ (၂၁) သီအနံၤ ဟါ (၁၆:၁၅) ဆၢကတီၢ်သုးမိၤစီရိၤအသုးရၢၣ် -၂၀၇ ဟဲထီၣ်ဖဲ ကညီအဲၣ် (ကညာအိုင်) သဝီဒီး ဒွဲၣ်အူကွဲာ်ဝဲ သဝီဖိအဟံၣ် (၁) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ (၂၇) သီအနံၤ သုးက့ (၁) စ့ဒုာ်တီၤဖိလၢ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုာ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် ဒီး ကညီဒီ ကလုာ်ဂၤသးကရုာ် ဘၣ်သကါခးလိာ်သးဒီး သုးမိၤစီရိၤ အသုးသ့ၣ်တဖၣ်အဃိ ဖဲဂီၤခိ (၀၉:၅၇) ဆၢကတီၢ် သုးမိၤစီရိၤအ သုးတဖၣ် ဒွဲၣ်အူကွဲာ်ဝဲ ကွဲာ်ထီၣ်ကီၢ်ဆၢၣ် သပူၤနံၤသဝီဖိ အရီၤဘၢၣ်ကျိး (၂) ဘျီ၊ အလဲၢ်အိၣ်ဝဲ (၉) အူကၢၣ် ဒီး ဖဲဂီၤခိ (၁၀:၅၀) ဆၢကတီၢ် သုးမိၤစီရိၤအသုးသ့ၣ်တဖၣ် ဒွဲၣ်အူကွဲာ်ဝဲ ဖုၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၢၣ် ဒီယုာ်သဝီဖိအဟံၣ် (၄) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ

❖ ခွဲးအဲၣ်ယူဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရုာ် ကီၢ်သုလုာ်တၢ်ဟံၣ် တီအူကီၢ်ရၢၣ် သုးက့ (၂) ဟံၣ်ကတီပူဇော်

၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ (၂၇) သီအနံၤ သုးမိၤစီရိၤအသုးရၢၣ် (ခမရ-၆၀၄)အသုး သ့ၣ်တဖၣ် မၤဟးဂီၤကွဲာ်ဝဲ (၁၃) မံလၢ ကမုၢ်ဖိအဟံၣ် (၂) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ

❖ ခွဲးအဲၣ်ယူဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရုာ် ကီၢ်သုလုာ်တၢ်ဟံၣ် ချၢၣ်လွဲာ်ထုာ်ကီၢ်ရၢၣ်သုးက့ (၃) ဟံၣ်ကတီပူဇော်

၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ (၁၁) သီအနံၤ ဂီၤ (၀၃:၀၄) ဆၢကတီၢ် သုးမိၤစီရိၤအသုးတဖၣ် န့ၣ်လီၤဝဲလၢ ပယီၤ မွဲးယဲ သဝီပူၤဒီး ခးဝဲသဝီဖိအဃိ ဘၣ်သံဝဲ ပယီၤမွဲးယဲ ပယီၤကလုာ်ကမုၢ်ဖိ (၁) ဂၤန့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နှစ် လီယူနူအေရုံ (၁၄) သီအနံၤ မူကီၢ်ဆၢၣ်ဟံၣ်ကတီပူဇော် သုးမိၤစီရိၤအသုး လၢဟဲထီၣ်အိၣ်ဖဲ မွဲးယဲသဝီ ဒီး လဲၢ်ပးသဝီသ့ၣ်တဖၣ် မိဟးထီၣ်ကွဲာ်ဝဲ သဝီဖိလၢ (၃) န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူ ဘၣ်ဟးထီၣ်ကွဲာ်လၢ သဝီပူၤခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ မွဲးယဲ သဝီ ဟံၣ်အဒုာ် (၁၉၅) ဒုၣ်၊ ပုၤနီၣ်ဂံၢ် (၁၃၄၅) ဂၤ လဲၢ်ပးသဝီဟံၣ်ဒုၣ် (၂၉၁) ဒုၣ်၊ ပုၤနီၣ်ဂံၢ် (၁၄၆၆) ဂၤ သဝီ (၂) ဖျၢၣ်

ပျံနှိပ်ခံလျက် (၂၈၁၁) ဂဏ ဘတ်ဟ်တုာ်ကွံာ်အဟံာ်အယီ တာ်ဖိတာ်လံသ့တဖာ်ခဲလၢာ်ဒီး ဘတ်ဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲလၢ သဝီပူၤ နှံာ်လီၤ သးမိၤစိရိၤအသး လၢအိၣ်လၢ သးခူးဆူးသးကလၢတဖာ် ဟးဒီးလီၤဝဲ မ့ၣ်ပိာ်သ့တဖာ်လၢ သဝီအကျဲ ဟဲန့ၣ်လီၤ တာ်လီၤသ့တဖာ်အယီ ကမ္ဘာ်ဖိသ့တဖာ် ဘတ် ပျံၤဘတ်ဖူးတာ် ဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤက့ၤဝဲလၢအသဝီ တဘျီလၢဘတ်န့ၣ်လီၤ

❖ **ခုၣ်အဲၣ်ယျာ်-ကညီဒီကလုာ်စာ်ဖျိာ်ကရၢ ကီၢ်သူလုၤတာ်ဟဲ ဘျးဒဝဲကီၢ်ရျၢသးက့ (၄) ဟီၣ်ကဝီပူၤ**

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၂၉) သီအနံၤ လၢာ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ဟီၣ်ကဝီပူၤဖဲဟဲ (၁၅:၃၉) ဆၢကတီၢ် သးမိၤစိရိၤအသးရျၢ ခလရ-၃၉ အိၣ်ဖဲ ခိၣ်သ့တဖာ်သးကလၢတဖာ် န့ၣ်လီၤဒွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ မ့ၣ်သ့သဝီဖိအဟံာ် (၂) ဖျၢာ်န့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၈) သီအနံၤ လၢာ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ် ဟီၣ်ကဝီပူၤ သးမိၤစိရိၤအသး အိၣ်ဟဲထီၣ်လၢ ဒဝဲသ့တဖာ် ဟဲထီၣ်တုၤ ဝါကူၤသဝီ ဒီး ဒွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ ဝါကူၤသဝီဖိအဟံာ် (၁၀) ဖျၢာ်န့ၣ်လီၤ

❖ **ခုၣ်အဲၣ်ယျာ်-ကညီဒီကလုာ်စာ်ဖျိာ်ကရၢ ကီၢ်သူလုၤတာ်ဟဲ မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရျၢ သးက့ (၅) ဟီၣ်ကဝီပူၤ**

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၉) သီအနံၤ ဒွဲၣ်လိကီၢ်ဆၣ် ဟီၣ်ကဝီပူၤ သးမိၤစိရိၤအသး အိၣ်ဟဲထီၣ်လၢ ပျီခံတဖာ် ထံာ်ဝဲ ပျီခံသဝီ ကမ္ဘာ်ဖိအဘုဖိတဖျၢာ် ဒီး ဟံးအိၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ကွံာ်ဝဲ ကမ္ဘာ်ဖိအဘုခဲလၢာ် (၄၀) န့ၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲ လၢယနူၤအါရံၤ (၁၁) သီအနံၤ သးခိးကီၢ်ဆၢ အသးသ့တဖာ် ဟးဒီးလီၤမ့ၣ်ပိာ်လၢ ကမ္ဘာ်ဖိလဲၤက့ၤဖဲမၤတာ်အကျဲအယီ ဖဲ (၁၀:၃၀) ဆၢကတီၢ် ဝဲသိခိၣ်သဝီဖိတဂၤ လဲၤယီၢ်ဘတ်ဝဲ (BGF) မ့ၣ်ပိာ်ဖဲ မ့ၣ်ပိာ်ဖဲ ဝဲသိခိၣ် ဒီး ကါကျဲမုၢ်လၢခိၣ် ဘၢာ်စၢၤဒီး ဘၢာ်ဒိဝဲအခိၣ်ထွဲတ ကပၤန့ၣ်လီၤ

❖ **ခုၣ်အဲၣ်ယျာ်-ကညီဒီကလုာ်စာ်ဖျိာ်ကရၢ ကီၢ်သူလုၤတာ်ဟဲ ဒုပျၢာ်ယာ်ကီၢ်ရျၢသးက့(၆) ဟီၣ်ကဝီပူၤ**

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၅) သီအနံၤ ဝီရျၢကီၢ်ဆၣ် ဟီၣ်ကဝီပူၤ ဖဲဟဲ (၁၃:၀၀) ဆၢကတီၢ် သးမိၤစိရိၤအသးလၢအိၣ် ဖဲ လုနီၣ်တဖာ် ကိးဆူၣ်ဝဲ ခိခိသဝီဖိ ဟံာ်ဒုၣ်တဒုၣ် ခဲလၢာ် (၄) ဂဏ ဒီး မၤဝဲလၢကလဲၤဆူၣ်အီၤတုၤ ဖဲ ထိးမံၤကျိထံာ် န့ၣ်လီၤ တုၤဖဲထိးမံၤကျိထံာ် ဒီးတီၢ်ဝဲဟံာ်ဒုၣ်အခိၣ်တဂၤ (၇) ထံာ်၊ ထူတံာ်ဝဲ (၂) ထံာ်ဝဲ ပျၢာ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ ဖဲဟဲ (၁၆:၀၀)ဆၢကတီၢ် သးမိၤစိရိၤ အသးရျၢ (ခလရ-၂၈၃) အိၣ်လုနီၣ်သးကလၢယနူၤသ့တဖာ် ကိးထံာ်ဝဲ ကွံာ်ဆီကွံာ်၊ လုနီၣ်၊ ခိခိ၊ ပနီကျဲခံ သဝီသးပျၢာ်သ့တဖာ် ဒီး ဃုန့ၣ်ဆူၣ် ဝဲသဝီတဖျၢာ် သ့ၣ်အထီ (၅) ပျၢာ် (၁၀၀) ဘိ၊ ဝဲအထီ (၅) ပျၢာ် (၃၀၀) ဘိဒီး သဝီတ ဖျၢာ်စုာ်စုာ် ကဘၢာ်ဆူၣ်အီၤလၢ လုနီၣ်သးကလၢယ ပူၤန့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၇) သီတုၤ (၁၂) သီအနံၤသးမိၤစိရိၤအသးရျၢ တမ-၄၄ စုတီၤဖိလၢာ် ခမရ-၉ အသးသ့တဖာ် န့ၣ်လီၤဒွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ သာယာကုနးသဝီ ကမ္ဘာ်ဖိအဟံာ် (၂) ဖျၢာ်၊ ကိးနွံၤသဝီကမ္ဘာ်ဖိအဟံာ် (၁၃) ဖျၢာ်၊ ရွာသစ် ကုနး သဝီ ကမ္ဘာ်ဖိအဟံာ် (၄) ဖျၢာ် ခဲလၢာ် (၁၉) ဖျၢာ်န့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၁၅) သီအနံၤ နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ် ဟီၣ်ကဝီပူၤ တာ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲလၢ ကညီဒီကလုာ်တာ်ထူၣ် ဖျးသးမုၢ်ဒိၣ် သးရျၢ (၁၇) ဒီး ခမရ-၅၅၅-၅၅၉ ခလရ-၂၈၄၊ တပ်မ-၂၂ တဖာ် ဖဲဝဲမုၢ်ခံ တာ်လီၤအယီ သးမိၤစိရိၤအသး သ့တဖာ် ဒွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ ဝဲမုၢ်သဝီဖိဟံာ် (၁) ဖျၢာ်ဒီး အိၣ်ဆူၣ်ဝဲ ဝဲမုၢ်သဝီဖိ အထိးတဒု တကးဘၢာ် ဒွဲၣ်အူကွံာ်စ့ၢ်ကိးဝဲ ဝဲမုၢ်သဝီဖိတဂၤ အဘု (၁၀၀) န့ၣ်န့ၣ်လီၤ မၤဟးဂီၤစ့ၢ်ကိးဝဲ ဝဲမုၢ် သဝီဖိအဟံာ် (၅) ဖျၢာ် ဒီးဟံးဆူၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ မုၢ်ပၤကျိ သဝီဖိတဂၤ တာ်မၤဘျၢာ်စ့ (၇၀၀၀၀) ကူး ဒီး လိတဲစိ (၂) ဖျၢာ်န့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ (၂၂) သီအနံၤ ဝီရျၢကီၢ်ဆၣ် ဟီၣ်ကဝီပူၤ ဖဲဟဲ (၁၈:၂၀) အဆၢကတီၢ် သးမိၤစိရိၤအသးရျၢ (ခမရ-၅၈၃) လၢအဘၢာ်တာ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအီၤ လၢ (နေထူးနီၣ်) အသးတဖာ် က့ၤလီၤအိၣ်ပတုာ်ဖဲ စံနပုာ် (ဇီးနှစ်ပင်) အခါ ခးဝဲနိၣ်ခွံသဝီဖိ လုာ်လီၤလၢကျဲပူၤတဂၤ ဒီး ဘၢာ်ဒိဝဲအခိၣ်န့ၣ်လီၤ

၂၀၂၃ နံာ် လၢယနူၤအါရံၤ တလၢအတီၢ်ပူၤ ကညီဒီကလုာ်တာ်ထူၣ်ဖျးသးမုၢ်ဒိၣ်၊ ကညီဒီကလုာ်ဂၤသးကရၢ ဒီး ကညီဒီကလုာ် တာ်ထူၣ်ဖျးသးမုၢ်ဒိၣ်၊ ကညီဒီကလုာ်ဂၤသးကရၢ ဒုးယၤတာ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲဖိလၢာ် ကမ္ဘာ်ဖိသးသ့တဖာ်၊ (Drone) သးကရၢသ့တဖာ် ဒီး သးမိၤစိရိၤအသးသ့တဖာ် အဘၢာ်စၢၤ တာ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ ခဲလၢာ် (၄၃၆) ဘျီ ဒီး သးမိၤစိ ရိၤအသး သဲဝဲ (၄၆၉) ဂဏ ဒီး ဘၢာ်ဒိဝဲ (၃၆၈) ဂဏန့ၣ်လီၤ ကညီဒီကလုာ်တာ်ထူၣ်ဖျးသးမုၢ်ဒိၣ်၊ ကညီဒီကလုာ်ဂၤသးကရၢ၊ ကမ္ဘာ်ဖိသးတဖာ်၊ (Drone) သးကရၢတဖာ်တခိ လုာ်ထီၣ်အသးသမူလၢ တာ်သဘျၢအဂီၢ်ခဲလၢာ် (၂၄) ဂဏဒီး လုာ်ထီၣ်အနီၢ်ခိ ကွံာ်ဂီၤ ခဲလၢာ် (၇၆) ဂဏန့ၣ်လီၤ

လၢ ခုၣ်အဲၣ်ယျာ်-ကညီဒီကလုာ်စာ်ဖျိာ်ကရၢ ကီၢ်သူလုၤတာ်ဟဲ ဟီၣ်ကဝီပူၤ ကမ္ဘာ်ဖိလၢ ဘၢာ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢ တာ်ပူၤ ဖျးအလီၤသ့တဖာ် အနီၣ်ခံအိၣ်ဘူးထီၣ်လၢ (၄) ကလီၤဃုာ်ဃုာ်လံန့ၣ်လီၤ ကမ္ဘာ်ဖိလၢ ဘၢာ်ဃုာ် အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢ တာ်ပူၤဖျး အလီၤသ့တဖာ် ဘၢာ်ကွံာ်ဆၢာ်မဲာ်ဒီး တာ်ကီၢ်တာ်ခဲ၊ တာ်ဃံးတာ်စ့ၤ အကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ

ကညီဒီကလုာ်တဂ်ပာ်ဆာ်မုာ်နံၤဖျဲၤထီၣ်(၇၄)ဝိတဝိတဂ်ကစီၣ်

ပဲကညီဖိတဖၣ် ဒ်သိးကထုာ်ဖျဲးထီၣ်လၢ တၢ်ဆိၣ် တၢ်မၤနၢၤအဂီၢ် ကညီခိၣ်နၢ်လၢ ပျၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ကျဲးစးဂဲၤ လိာ်တၢ်ဝဲ စးထီၣ်လၢ အဲကလံးပဒိၣ်အတၢ်ပတၢ်ပြးအဖီ လာ်အစၢၤလံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲပျၢၤမၤလဲၢ်အိၣ်ကီၢ် ပတၢ်အစၢၤ ကညီ ကလုာ်ခိၣ်နၢ် သ့ၣ်တဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကညီတၢ်ကရၢကရီ သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမုာ် ကညီဒီကလုာ်ကရၢ (KNA)၊ ဘူးဒး ကညီဒီကလုာ်ကရၢ (BKNA)၊ ကညီလိာ်ခၢၣ်သးကရၢ (KCO) ဒီး ကညီသးစၢ်ကရၢ (KYO) သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဟူး ဂဲၤဝဲလၢ ကညီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိအသ နၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၁၉၄၀ နံၣ်အကတီၢ်ပူၤ အိၣ်ဆါ ဒီး ပျၢၤပယိဖိ သးစၢ် (၃၀) ဂၤလၢကဒုးဖျိးကွံာ် အဲးကလံးအဂီၢ် လဲၤမၤ လိာ်န့ၣ်ဝဲ သုးအတၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်လၢ ဖျၢၣ်ခိၣ်ကီၢ်ဝဲ ဖဲ ၁၉၄၁ နံၣ် လါဒိၣ်စ့ဘၢၣ် အကတီၢ်ပူၤ ဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤဝဲလၢ ကီၢ်ကွီၣ် တဲၣ် ဝုာ်ဘိကိးအပူၤ ဒီး ကရၢကရီထီၣ်ဝဲ ပယိတၢ်သဘျု သုးမုာ်ဒိၣ် (BIA) လၢဝုာ်ဘိကိးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၁၉၄၂ နံၣ် အကတီၢ်ပူၤ (BIA) အသုးအဂၤ (၂၀၀) ဘျဲၣ် ပာ်ဖျိၣ် ထီၣ်လိာ်အသးဒီး ဖျၢၣ်ခိၣ်အသုးသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤ ဝဲဆူ ကီၢ်ပယိၤ အပူၤန့ၣ်လီၤ. (BIA) အသုးတဖၣ် ဖဲဟဲက့ၤ တုၤလိာ်လၢကီၢ် ပယိပူၤအဆၢကတီၢ် ကရၢကရီမၤအါထီၣ် ဝဲ အသုးဂံၢ်ဘါ န့ၣ်တုၤလၢအဂၤ (၄၀၀၀) ဃၣ်ဃၣ်န့ၣ်လီၤ. (BIA) အသုးတဖၣ် ကဒုးဖျိး ကွံာ် အဲးကလံးအသုးတဖၣ် အဂီၢ် ထံၣ်ဝဲလၢ ကဘၣ်မၤရဲၤ မၤပျီကွံာ်ဆိ ကညီကလုာ်အ ဃိ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ပဲအါပဲၤသီဝဲ တမ့ၢ်တတီၤလၢ ကညီက လုာ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ အဲးကလံးအတၢ်မဲာ်ချံန့ၣ်လီၤ.

(BIA) ဒီး ဖျၢၣ်ခိၣ်သုးသ့ၣ်တဖၣ် စးထီၣ်ဖိၣ်ဝဲ ကညီ ကလုာ်ခိၣ်နၢ်. ကညီကလုာ်ကရၢၢ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ်လၢ ဖျၢၣ်ပူၣ် ဟီၣ်ကဝိၤ. ရွၢ်ကွၢ်ဟီၣ်ကဝိၤ. ဒုသထုာ်ဟီၣ်ကဝိၤ ဒီး မွဲး ဟီၣ်ကဝိၤတၢ်လီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် ခိၣ်နၢ်ဒီး ကညီကလုာ် ကရၢၢ်လၢ (BIA) သုးဒီး ဖျၢၣ်ခိၣ်သုး ဖိာ်အီၤ သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤသံအါဆူၣ်မဲာ်ကဲၤမဲာ် ဒ်တၢ်မၤသံဆၣ် ဖိကီၢ်ဖိအသးန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤလၢ ဖိာ်ဝဲ သ့ၣ်တဖၣ် မၤတရီၤတပါဝဲဝဲ တကးဘၣ် ဆဲးဖျိးဝဲ ပိာ်မုာ် အက့ၢ်အဂီၢ်လၢဒီး ဒီး မၤသံကွံာ်ဝဲရၢၢ်ရၢၢ် စၢ်စၢ် တကး

ဘၣ် ဘၣ်လီၤဝဲအကူအသးဒီး ပာ်ဝဲလၢ ကျဲမုာ်ခိၣ် တၢ်ပျီပူၤ လဲတကဲန့ၣ်လီၤ. ဖိဒ်ဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖၢန့ၣ်ဝဲလၢ ဆၢၣ်ပူၤဒီး ယီၢ်သံကွံာ်ဝဲဒီး တနီၤကွံာ်ထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဖးဖိဒီး ခိးဆဲးသံ ဝဲလၢ ကျိအဘဲနဲး န့ၣ်လီၤ.

(BIA) ဒီး ဖျၢၣ်ခိၣ်သုးသ့ၣ်တဖၣ် မၤသံဝဲကညီက လုာ်ခိၣ်နၢ်. ကညီကရၢၢ်မုာ်ခိၣ်. ဖိဒ်ဖိသ့ၣ်. သ့ၣ်ခုးသးပျီ ခဲ လၢာ်အိၣ်ဝဲ အဂၤ (၅၀၀၀) ဘျဲၣ်ဒီး လၢအကျါ ကညီက လုာ်ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤအဂၤ (၁၀၀၀) ဘျဲၣ်ဃၣ်ဃၣ် မၤတရီၤတပါ ဝဲဝဲ မၤသံကွံာ်ဝဲ ဆူၣ်မဲာ်ကဲၤမဲာ်န့ၣ်လီၤ. (BIA) သုးဒီး ဖျၢၣ်ခိၣ်သုးသ့ၣ်တဖၣ် ဖိာ်ဖၢန့ၣ်ဝဲ ကညီဖိလၢ ဃိာ်ပူၤ အိၣ်ဝဲ အါမးန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ် လဲၤတုၤတၢ်လီၢ် တတီၤလၢလီၢ် ဒွဲၣ် အူကွံာ်ဝဲ ကညီဖိအဟံၣ်အဃိ. ဟံးဆူၣ်ဝဲ ကညီဖိ အတၢ်ဖိ တၢ်လံၤ. တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် လုာ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်. မၤဟးဂီၢ် ကွံာ် ကညီဖိအဘုအဟုတဖၣ် အိၣ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ (၁၉၄၅) နံၣ် အဲးကလံးဒုးဖျိးကွံာ်ဖျၢၣ် ခိၣ်သုးလၢ ကီၢ်ပယိပူၤဝဲ ဖဲ (၁၉၄၆) နံၣ်အကတီၢ်ပူၤ ကညီကလုာ် ခိၣ်နၢ်ဒိၣ် ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လဲၤဆူ ကီၢ်အဲးကလံးဒီး ဃုန့ၣ် ဝဲ ကညီကီၢ် န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် ခိၣ်နၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အတၢ် ဃုထီၣ် အံၤ အဖီခိၣ် အဲးကလံး ပဒိၣ်အတၢ် စံးဆၢလၢအလီၤ သးမံလၢ ကညီကလုာ်အဂီၢ် တအိၣ်ဘၣ်အဃိ ကညီကလုာ် ခိၣ်နၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ထံၣ်ဝဲလၢ ကညီဖိကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ထံသဘျု ကီၢ်သဘျုအဂီၢ် ကညီဖိဒၣ်ဝဲ ကဘၣ်ဂဲၤလိာ် န့ၣ်ဝဲအဃိ လၢ ကညီကလုာ် ထံရၢၢ်ကီၢ်သးဂ့ၢ်ဝိ တၢ်ဂဲၤလိာ် အတယၢ်က ဃၢအဂီၢ် ကညီတၢ်ကရၢကရီ (၄) ဖု ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤ ကရၢတဖုဃိ လၢအမုာ် ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီ ဒီကလုာ်စၢ်ဖျိာ်ကရၢ ဖဲ (၁၉၄၇) နံၣ် လါဖုၤတြျုၤ အါရံၤ (၅) သီအနံၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီသုးမုာ်လၢ အဲးကလံးပတၢ်အစၢၤ ဒ်အမုာ် ထံ သုး၊ ခိသုး၊ ကလံးသုး ဒီး သုးမုာ် အဂုာ်အဂၤ သ့ၣ်တဖၣ် က အိၣ်ဝဲလၢ တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲ တခါဃိ အဖီလၢအဂီၢ် ခုၣ်အဲၣ် ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖျိာ်ကရၢ တီခိၣ်ရိၣ်မဲဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ် ဝဲ ကညီဒီကလုာ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) ဖဲ ၁၉၄၇ နံၣ် လါ ယုၤလံ (၁၆) သီအနံၤ လၢကတြိဆၢ ဒီသဒါ ကညီကလုာ်

၁၉၄၉ နံၣ်
ခုၣ်အဲၣ်ယုာ် - ကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖျိာ်ကရၢ
ခိကရဲး ခိၣ်နၢ်ခၢၣ်စးတဖၣ်

အသးသမူ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၁၉၄၈ န့ၣ် လၢယနူၤအါရံၤ (၄) သီအနံၤ အဲးကလံး ဟ့ၣ်လီၤတဲာ် တၢ်သဘျုးလၢ ပှၤပယီၤဖိခိၣ်န့ၣ် အစုပူၤတံၤ ကညီကလုာ် ခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီး (ဖဆပလ) ပဒိၣ် ဒီး ဃုန့ၣ်တဲာ် ကညီဖိအထံအကီၢ်န့ၣ်လီၤ. (ဖဆပလ) ပဒိၣ် တကန့ၣ်ဃုာ်တဲာ် အမဲာ်ညါ ကတိၤဆဲးအဲးတဲာ် ကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၣ် ဒီး ကတိၤလီၤတဲာ် ကညီကလုာ် အသူးအသ့ၣ် အလၢကပိၤန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် မ့ၢ်ပှၤလၢ အအဲၣ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီး တအဲၣ် တၢ်အုၣ်လိာ်ဆိးက့ၣ်ဘၣ် ဒီး တသးလီ ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘၣ်အယံ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ ဒီး ကညီဒီကလုာ်ဂၢၤသးကရၢ ခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တီခိၣ်ရိၣ်မဲာ်ဒီး ကညီကလုာ်ကမုၢ်ဖိ (၄၀၀၀၀၀) ဘျီၣ် ပာ်ဖျါထီၣ် အတၢ်ဘၣ်သး တၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီ လၢအမ့ၢ် (၁) ဟ့ၣ်ကညီကီၢ် တဘျီဃီ၊ (၂) ကညီတဘး ပယီၤတဘးဒုးနဲၣ်ခဲအံၤ (၃) ကလုာ်တၢ်သဘၣ်သဘျုးပတသးလီ၊ (၄) ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ပတသးလီဘၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်သး တၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီအံၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ် ပာ်ပနီၣ်တဲာ် လၢအမ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်သး လၢအဆဲးလၢကတၢ် လၢဟီၣ်ခိၣ်ချါန့ၣ်လီၤ.

- (1) [θʊndɪdwɒsɔd
- (2) ʊnɪb;ɪ, dɒb; 'keɪdɪtH
- (3) ʊv#f/lob#bb#ywo;vD
- (4) x#dɪdɪt wɪ 'kwɪ, :ywoɪD

ဒ် (ဖဆပလ) ပဒိၣ်အတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤအိၣ်လၢ ကဒုးလီၤမၤကွံာ် ကညီကလုာ် အသိး ဖဲ (၁၉၄၉) န့ၣ် လၢယနူၤအါရံၤ (၂၈) သီအနံၤ (ဖဆပလ) ပဒိၣ်အသူးတဖၣ် ထီၣ်ဒုးတဲာ် ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ တဲာ်လီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဖဲဝုၢ်တက့ၣ် စါခွီ သထုကိ တၢ်လီၢ်သ့ၣ် တဖၣ်ဝံၤ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ (၃၁) သီအနံၤ ထီၣ်ဒုးတဲာ် ကညီဒီကလုာ်ဂၢၤသးကရၢ (KNDO) တဲာ်လီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဖဲ အ့စ့ၣ် ဒီး တကတီၢ်ဃီဘိးဘၣ် ရၤလီၤ စ့ၢ်ကိးဝဲလၢ ကညီဒီကလုာ်ဂၢၤသးကရၢ (KNDO) မ့ၢ်ကရၢတဖုလၢ တဖိးသဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဒီကလုာ်ဂၢၤသးကရၢ (KNDO) တဲာ်လီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဘိးဘၣ်ရၤလီၤတဲာ်လၢ ကညီကလုာ်ဖိၣ်စုကတဲာ်လဲၤလၢ ကဒုးဆၢထီၣ်ဒါ (ဖဆပလ) ပဒိၣ်အယံ ဒူသထုၣ်၊ တီအူ၊ ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်၊ ဘျဲးဒဝဲၢ်၊ ဖၣ်ပုၣ်၊ ဒူပုၣ်ယၢ်၊ ထံထံၣ်စ့ ဒီး တၢ်လီၢ်လၢ ကညီဖိၣ်

စုကတဲာ် အိၣ်အလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဂဲၤဆၢထီၣ်ဒါဝဲ (ဖဆပလ) ပဒိၣ်လၢ တသီဃီ အကတီၢ်ပူၤ ဃုဃုဖိးဖိး အယံ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ (၃၁) သီအနံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အီၤလၢ ကညီဖိ စးထီၣ်စုကတဲာ် တၢ်ဟံၣ်ဆၢ အမ့ၢ်နံၤ န့ၣ်လီၤ.

ကညီစုကတဲာ်တၢ်ဟံၣ်ဆၢ စးထီၣ်ဒီး လၢ (၆) လၢအကတီၢ်ပူၤ ကညီဖိမၤန့ၣ်ဝဲ ဝုၢ်လၢ ကညီဖိဃုထီၣ်သ့ၣ် တဖၣ်ခဲလၢာ် ဃုာ်ဃုာ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျိလၢတၢ်စုကတဲာ် ဂံၢ်ဘါစၢ်လီၤ ကွံာ်ဝဲအယံ ကညီဖိပၤဃာ်ဝဲ ဝုၢ်လၢအထီၣ်ဒုးန့ၣ်ဝဲသ့ၣ် တဖၣ်ယံာ်ယံာ် တန့ၣ်ဘၣ်ဒီး ဘၣ်ပျဲကွံာ်ဝဲ ဝုၢ်တနီၤ ဒီး ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ တဲာ်လီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဘၣ်သုးက့ၤအသးလၢ တီအူန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၁၉၄၉ န့ၣ်လၢယုၤ (၁၄) သီအနံၤ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ ခိၣ်န့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကိးဝဲတၢ်အိၣ်ဖျိဖဲ ဝုၢ်တီအူ ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ် ဝံၤ ဖဲ ၁၉၄၉ န့ၣ် လၢယုၤလံ (၅) သီအနံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုး အိၣ်ထီၣ်ကဒီးဝဲ ကီၢ်သူလုၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ် (KAF) လၢခဲအံၤ ပကိးအီၤလၢ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမ့ၢ်ဒိၣ် (KNLA) န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်န့ၣ် ထံထံၣ်စ့ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ သုးက့ (၇) ဘၣ် ဒ်အမ့ၢ်ဝဲ ညီၣ်ဒါ၊ ပါတနီၣ်၊ တနူးဖျါ၊ သုးက့ (၁) ပသံၣ်မိမ့ၢ်၊ သုးက့ (၂) ဟံၣ်သ့ၣ်ဝဲတံၣ်ဒီး မအူၣ်ပုၣ်ကလံးထံး မ့ၢ်ဝဲ သုးက့ (၃)၊ ဟီကတး ဒီး သ့ၣ်ယၣ်ဝဲတံၣ် သုးက့ (၄)၊ ဖျိပိၣ် သုးက့ (၅)၊ ပကိရိမး သုးက့ (၆)၊ ထံထံၣ်စ့ တၢ်ခၢၣ်သး သုးက့ (၇) သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါဝဲ သုးခိၣ်ကျါစဲခုၣ် လၢကကဲထီၣ်ဝဲ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်န့ၣ် ထံထံၣ်စ့သုးက့သ့ၣ်တဖၣ် အသုးခိၣ်ကျါန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်ထီၣ် တကပၤတခီ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ သုးက့ ခဲလၢာ် (၅) ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

(ဖဆပလ) ပဒိၣ် စုဒုၣ်တီၤဖိလၢာ် အသုးတဖၣ် ထီၣ်ဒုးတဲာ် ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်ထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ ဒီး ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်န့ၣ် ထံထံၣ်စ့ဟီၣ်ကဝီၤ တၢ်လီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဆၣ် ထီၣ်ဒုးဝဲတန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ (၁၉၆၂) န့ၣ် န့ၢ်ဝဲ ထီၣ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ် ထံကီၢ်အတၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤ အလီၢ်ခံ သူဝဲသုးဂံၢ်ဘါ အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဒီး ထီၣ်ဒုးဖျိးကွံာ်ဝဲ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်န့ၣ် ထံထံၣ်စ့ကညီ ပှၤဟံၣ်ဆၢ တၢ်ဖိအိၣ်တၢ်လီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အယံ ဖဲ (၁၉၇၀) န့ၣ် အကတီၢ်ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ ဘၣ်ဟံၣ်တ့ၢ်ကွံာ်ဝဲ ထံထံၣ်စ့ဝုၢ်တဖၣ်ဒီး ပၤထံးတၢ်လီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဝံၤ ထံထံၣ်စ့ တၢ်ဟံၣ်ဆၢ တဲာ်လီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ဘၣ်တၢ်သုးက့ၤအီၤဆူ ပကိရိမး ကစၢ်ခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ.

သုးမိၤဖိရီၤ န့ၢ်ဝဲ ကဒုးလီၤပျိၢ်ကွံာ်ဝဲ ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ ဒီး ကမၤလီၤတူၢ်ကွံာ် ကညီကလုာ်အစၢၤအသ့ၣ် အဂီၢ် ဟံၣ်လီၤတဲာ် တဲာ်လွံၢ်တဲာ် တၢ်ဒုးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအမ့ၢ်ဝဲ (၁) ဒိၣ်တဲာ်ကွံာ် ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ တၢ်အိၣ်အကျဲ (၂) ဒိၣ်တဲာ်ကွံာ် ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ ကျိၣ်စုတၢ်ဟဲန့ၣ်အကျဲ (၃) ဒိၣ်တဲာ်ကွံာ် ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ တၢ်ဆဲးကျိးအကျဲ (၄) ဒိၣ်တဲာ် ကွံာ် ကညီကမုၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဒီး ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢ အကျဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးမိၤဖိရီၤ န့ၢ်ဝဲ သူစ့ၢ်ကိးဝဲ တၢ်ကျိၣ်ကျိၣ် ဃါဃုာ်သ့ၣ် အသနူၤ တၢ်အိၣ်ယုၢ်လီၤကွံာ် အသနူၤ ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုးမၤသံ မၤလုၤမၤပျိၢ်ကွံာ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် လၢအိၣ်လၢ ဝုၢ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် သုးမိၤဖိရီၤ န့ၢ်ဝဲ သူဝဲ တၢ်ကျိၣ်ကျိၣ် ဃါဃုာ်သ့ၣ် အသနူၤဒီး တၢ်အိၣ်ယုၢ်လီၤ

ကွက် အသန့် ဒီး သူဝဲလၢ တၢ်ဒုးရဲၣ်အကျဲ န့ၣ်လီၤ. ကညီက လုၣ်လၢအိၣ်လၢ ပၤထံးတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ် သုးမိၤစီရိၤ န့ၣ်ဝဲ သူဝဲလၢ ဒုးယၤဂ့ၢ်ဝီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအပူၤ ဒ်အမ့ၢ် ပၤတံတၢ် ဖိ ပိၣ်တၢ်အသိး တကးဘၣ် မၤပျံၤမၤဖုးမၤဆူး မၤဆါဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကညီကလုၣ် လၢအိၣ်လၢ ကညီတၢ်ပၤဆါဟီၣ် ကဝီပူၤ သ့ၣ်တဖၣ် ပၤဝဲဒ် အဒုၣ်အဒါအသိး ဒီး ကထီၣ်ဒုး မၤသံ၊ မၤလုၤမၤပျီကွံာ်ဝဲဒၣ် ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ (၁၉၇၀) နံၣ် သုးမိၤစီရိၤ န့ၣ်ဝဲ စးထီၣ်ဝဲ တဲာ်လွံာ် တဲာ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ လၢ ပကိရိမး ကညီပၤပၤဆါတၢ်ဖိ အိၣ် တၢ်အလီၤဒီး သူဝဲအသုးတြိၤ ဒ်အမ့ၢ် သုးတြိၤ (၇၇)၊ သုးတြိၤ (၈၈)၊ သုးတြိၤ (၉၉) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးမိၤစီရိၤအသုး တဖၣ် မၤဆူၣ်ဝဲကမုၢ်ဖိ လၢအိၣ်လၢ ပကိရိမး ကစၢ်ဂံၢ်ထံး သ့ၣ်တဖၣ် သုးကွံာ်အသးဝံၤ ထီၣ်ယုဒ့ၣ်အူကွံာ်ဝဲ ကညီတၢ် ပၤဆါတဖၣ် အဘုဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ထီၣ်ဒုးသဖွဲဝဲ ကညီပၤပၤဆါ တၢ်ဖိ အိၣ်အလီၤသ့ၣ်တဖၣ် ဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤအယိ ကညီပၤ ပၤဆါတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် တအိၣ်ဘၣ်မ့ၤ ဒီး ဘၣ်ကိၤဝံၤကိၤစ့ၤ တကးဘၣ် ကျိချံၣ်ပုၤသ့ၣ်တအိၣ်လၢဘၣ် အယိ ဖဲ (၁၉၇၅) နံၣ် အကတီၢ်ပူၤ ကညီတၢ်ပၤဆါ ဘၣ်ပၤတၢ်ကွံာ်ဝဲ ပကိရိ မး ဒီး ခိယိက့ၤဆူ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်ထီၣ် န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ (၁၉၇၅) နံၣ် နံၣ်ဖးဖိ အဆၢကတီၢ် သုးမိၤစီရိၤ န့ၣ်ဝဲ စးထီၣ်ကဒီးဝဲ တဲာ်လွံာ်တဲာ်တၢ်ဒုး အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ လၢ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ် ထီၣ်ဟီၣ်ကဝီအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲအ သုးမ့ၢ်သံၣ်ဘိ အါအါဂီၢ်ဂီၢ်လၢ ပၤထံး၊ ဘုလၢ ကညီဖိအဒူ သဝီသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ဝဲ ကမုၢ်ဖိပၤဘၣ်ဟီၣ်ခိၣ် သ့ၣ် တဖၣ်ဝံၤ မၤဆူၣ်ဝဲကမုၢ်ဖိလၢ ကဘၣ်ဘျီန့ၣ်အသုးကလၢ န့ၣ်လီၤ. မၤဆူၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢ ကမုၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်ဟဲပၤ ဖျီၣ်ဝဲ အဘုအဟု သ့ၣ်တဖၣ် ခဲလၢာ်လၢ အသုး ကလၢပူၤဒီး ကမုၢ်ဖိ ကဘၣ်လဲၤထုးထီၣ်အိၣ်ဝဲ ဟုဟးလၢ အသုးကလၢ ပူၤ တနွံတဘျီန့ၣ်လီၤ. ဟံးန့ၣ်ဝဲ ခိၣ်တဃာ်လၢ ပၤထံးဘုလၢ တၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဝံၤ ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲအသုးကျဲလၢ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ် ထီၣ် ကညီတၢ်ပၤဆါ ဟီၣ်ကဝီပူၤဒီး ဟံးန့ၣ်ဝဲ ဟီၣ်ကဝီ တၢ်ဒိၣ်စိဝံၤ ဟူးဂဲၤဝဲ ဒုးယၤဂ့ၢ်ဝီ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ ဆူၣ်ဆူၣ် ကိၤကိၤဒီး ထီၣ်ဒုးဝဲ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်ထီၣ် ကညီတၢ်ပၤဆါ ကီၢ် ရှၢ၊ သုးက့ၤ၊ ကီၢ်ဆၢ၊ သုးရှၢ သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ဒွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ ကမုၢ်ဖိ အဒူသဝီ၊ ကမုၢ်ဖိ အဘုအဟု သ့ၣ်တဖၣ် အါအါ ဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယိ သူဝဲသုးဂံၢ်ဘါ တၢ်စုကဝဲဂံၢ်ဘါ တကးဘၣ် သူဃာ်စ့ၢ်ကိးဝဲ ကဘိယုကျိချံၣ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ် စုၣ်တၢ်ပျံၤ သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ထီၣ်သဖွဲ ဒုးဖျိးကွံာ်ဝဲ ကီၢ်သူလုၤ မ့ၢ်ထီၣ် ကညီတၢ်ပၤဆါ ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၣ်အတြဲၤ သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

သုးမိၤစီရိၤ န့ၣ်ဝဲ တဲာ်လွံာ်တဲာ် တၢ်ဒုးအတၢ်ရဲၣ်တၢ် ကျဲလၢ ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်ထီၣ်ဒီး ကီၢ်သူလုၤမ့ၢ်န့ၣ် အဟီၣ်ကဝီ ပူၤအခါ ခးသံဝဲကမုၢ်ဖိ လၢအတၢ်ကမုၢ် တအိၣ်ဘၣ် တဖၣ် အိၣ် ထီၣ်ဘးဝဲလၢ အဂၤ (၆၀၀၀) ဃာ်ဃာ် ဒီး ဖိၣ်ဝဲ ကညီ ကလုၣ် မုၢ်အဂၤ (၈၀၀)ဘျီၣ် ဒီး မၤဖိမၤမါဝဲ တကတီၢ်ယိ မၤတရီတပါဝဲ ကညီကလုၣ်မုၢ် ထီၣ်ဘးလၢ အဂၤ (၁၅၀၀) ဃာ်ဃာ် န့ၣ်လီၤ. ကမုၢ်ဖိ အဒူသဝီ တၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ် အလီၤ အကျဲ ၈၅ မျးကယၤ ဟးဂုာ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ ဒီးကမုၢ်ဖိ

(၁၅၀၀၀၀) ဘျီၣ် ဘၣ်လဲၤယုၢ်အိၣ်ကဒုလၢ ကျိၣ်တဲာ်ကီၢ်ဒ် ပၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိအသိး ဒီး ကမုၢ်ဖိ (၂၀၀၀၀၀) ဘျီၣ် ဘၣ် ကဲထီၣ်ဝဲ ပၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဘၣ်ကွၢ်ဆၢာ်မဲာ်ဒီး တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ၊ တၢ်ဃံးတၢ်စ့ၤ တၢ်နးတၢ်ဖျီၣ် အကလုၣ်က လုၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁၉၉၂ နံၣ် အကတီၢ် သါရွှာ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ ထံကီၢ်တၢ် စိတၢ်ကမိၤလၢ စိမိၣ်အိၣ် ဒီး ပၤတၢ်အဆၢကတီၢ် ဃုဝဲကျဲ အသိ လၢကဒုးလီၤပျီၣ်ကွံာ် ကညီတၢ်ပၤဆါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သုးမိၤစီရိၤ သါရွှာ် သူဝဲတၢ်ဘျီၣ်တတၢ်ဘါ အတၢ်ဂီၢ်စုဂီၢ်ခိၣ် အယိ ဖဲ ၁၉၉၄ နံၣ်အကတီၢ်ပူၤ ကညီကလုၣ် ပၤပၤဆါတၢ် ဖိ ခိၣ်န့ၣ် သိၣ်ဒူ တနီၤ က့ၤမၤသိကိးက့ၤတၢ်ဒီး သုးမိၤစီရိၤဒီး ဒုးထီၣ်ဒါက့ၤဝဲ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီ ကလုၣ် စၢဖျီၣ်ကရၢ န့ၣ်လီၤ. ကညီကဒဲကဒဲ က့ၤဒုးလိာ်ယၤလိာ်က့ၤအသး ဘၣ် ဆၢာ် ကညီတၢ်ပၤဆါ လီၤပျီၣ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ် ဒီး ဆၢထၢာ်ဝဲ ဂၢ်ဂၢ်ကျဲကျဲ ဒီး ဒုးထီၣ်ဒါသုး မိၤစီရိၤန့ၣ်ဝဲ တပယုၣ်ယိ အယိ သုးမိၤစီရိၤ သါရွှာ် ကျဲတရံးကဒီးဝဲလၢ သုးက့တ ဘၣ်ဘၣ်တဘျီ တၢ်ထံၣ်ကမုၢ်လိာ်သး ကအိၣ်ထီၣ်ဒီး န့ၣ် လီၤဂီၢ်စုဂီၢ်ခိၣ် ဒီး က့ၤန့ၣ်လဲၤန့ၣ်ဝဲ ခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အယိ ဖဲ (၂၀၀၅) နံၣ် အကတီၢ် ခိၣ်န့ၣ်သိၣ်ဒူတနီၤ က့ၤမၤသိကိးတၢ် ဒီး သုးမိၤစီရိၤ န့ၣ်လီၤ. ကညီတၢ်ပၤဆါ ဒီကတီၢ် တၢ်လီၤဖး အိၣ်ထီၣ်ဝဲ အါဘျီ ဘၣ်ဆၢာ် ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီ ကလုၣ်စၢဖျီၣ် ကရၢ အိၣ်ဆၢထၢာ်ဂၢ်ကျဲဝဲ ကျဲမုဆူ ဒီး ကျဲးစးဂဲၤလိာ် တၢ်လၢ ကညီဒီ ကလုၣ် ကတုၤလၢ တၢ်မၤန့ၢ်ဖိတၢ် အဂီၢ် န့ၣ် လီၤ.

သုးမိၤစီရိၤ အစိတဖၣ်အစိၤ ဒ်သိးကဒုး လီၤပျီၣ်ကွံာ် ကညီတၢ်ပၤဆါအဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ကညီကလုၣ် ကလီၤမၢ်ကွံာ်အ ဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ သူဝဲဒုးယၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဖးဒိၣ် အကလုၣ်က လုၣ် ဒ်အမ့ၢ်(၁) အိၣ်စိမိ တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၂) တဲာ်လွံာ်တဲာ် တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၃) ရှၢလုယိၣ် ဒုးယၤရဲၣ်ကျဲ (၄) စွဲအိၣ် တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၅) စွဲမုာ်ဟီၣ် ဒုးယၤရဲၣ်ကျဲ (၆) ယုာ်ဒဲအိၣ် ဒုးယၤရဲၣ်ကျဲ (၇) စွဲလုအိၣ်တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၈) ပယိဒိၣ် တၢ် ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၉) ဖျီၣ်ညီကွံာ် တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၁၀) သုၣ်လယဲး တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၁၁) နးမ့ (ကိး) ခုယုာ် တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲ (၁၂) အိၣ်စးသံၣ် ဒုးယၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ (၁၃) မိဟ့ ဒုးယၤအတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီတၢ်ပၤဆါ ဒီတကတီၢ်အပူၤ ဘၣ်ကွၢ်ဆၢာ်မဲာ် ဒီး တၢ်ဒုးဖးဒိၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် (၁) အုစ့တၢ်ဒုး၊ (၂) ထံထံာ်စွ တၢ်ဒုး၊ (၃) ပကိရိမး တၢ်ဒုး (၄) တီအူ တၢ်ဒုး (၅) ချၢာ်လွံာ်ထုာ် တၢ်ဒုး (၆) ကီၢ်မူရီ တၢ်ဒုး (၇) နးအုာ် တီၣ် တၢ်ဒုး (၈) မဲာ်သဝီ တၢ်ဒုး (၉) မိဖိက့ာ် တၢ်ဒုး (၁၀) ထံမူခံ တၢ်ဒုး (၁၁) မဲာ်လး တၢ်ဒုး (၁၂) ဖလူ တၢ်ဒုး (၁၃) ကတၢတံာ် တၢ်ဒုး (၁၄) စိထုာ် တၢ်ဒုး (၁၅) ထွံာ်ဖါဝဲကွံာ် တၢ်ဒုး (၁၆) ယုာ်ဟ့ၣ်လုာ် တၢ်ဒုး (၁၇) နီၣ်တး တၢ်ဒုး (၁၈) မဲာ်သရံး တၢ်ဒုး (၁၉) မိတီၣ် တၢ်ဒုး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုၣ် တၢ်ထုာ်ဖျဲးသုးမ့ၢ်ဒိၣ် သုးဝဲလီၤခိၣ် သ့ၣ် ထုးထီၣ်ပာ်လီၤ တၢ်ဒုးရဲၣ်ကျဲခိၣ်သ့ၣ် လၢအမ့ၢ်သုးဂ့ၢ်ဝီ အကျဲသန့ဒီး တၢ်ဒုးအတၢ်န့ၣ်ကျဲ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဒုးစဲာ်ပြဲး ဒီး တၢ်ဒုးခိၣ်မူ (ခၣ်စ့း) သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ကညီဒီကလုၣ်တၢ်ပၤဆါ

ခိန်နီ သိပ်ခူသ့တဖန် ကျေးစားမမျှထီဝဲ တာ်ဒုးအကွာ်အဂီု သ့တဖန် ဒ်အမုာ် တာ်ဒုးစဲာ်ပြိုင်၊ တာ်ဒုးသဖျါ သုးကျိဖိသုး ကျိဒိန် တာ်ဒုးကွာ်ဂီုတဖန် ဒီး ဒုးမလီုသဘုံးကွံာ်သုးမိာ် စီရီုသ့တဖန်အါမး ဒီး သုးမိာ်စီရီုအသုးသ့တဖန် သံ ဒီးဘဉ်ဒိ အိဉ်စ့ာ်ကီးဝဲ အါအါဂီုဂီုန့ာ်လီု၊ ကညီတာ်ဟါဆါ ခိန်နီသိပ်ခူအါဂါ လုာ်ထီဉ်တာ်အသးသမူလါ ထံကီုဒီးက လုာ်ဂီု ဒ်အထူရါအသး ဒီး လုာ်ထီဉ်အနီုခိကွာ်ဂီု လါပုာ်က လုာ်ဂီု အိဉ်စ့ာ်ကီးဝဲ အါမးလံန့ာ်လီု၊ တာ်ဂုာ်ကီုလါ အကဲ ထီဉ်သးအံ၊ မ့ာ်ဝဲ ထံရူာ်ကီုသးတာ်ဂုာ်ကီုအယိ ခုာ်အဲဉ်ယုာ် -ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်ကရါခိန်နီ တစါဘဉ်တစါကျေးစားဃု ကျဲ ဒ်သိး ကယဲဉ်လီုဘျါလီု တာ်ဂုာ်ကီုအံ၊ လါထံရူာ်ကီုသး အကျဲ န့ာ်လီု၊ အူနုး ပါတာ်အစိပ န့ာ်ဝဲ ပါတာ်အစိပ သါရွာ် ပါတာ်အစိပ ခုာ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ် စာ်ဖျိုင်ကရါ ခိန်နီ သ့တဖန် လဲထံဉ်လိာ် တဲသကိးတာ်လါ ထံရူာ်ကီုသးဂုာ်ဝီ ဘဉ်ဆဉ် ပုာ်ဟါသ့တဖန် သူဝဲတာ်ကတီုလါ ကညီတာ် ဟါဆါ ကဘဉ်ပာ်လီုတာ်စုကဝဲအယိ ထံရူာ်ကီုသးတာ် တဲ သကိး တကဲထီဉ် လိာ်ထီဉ်ဘဉ် န့ာ်လီု၊ ဖဲ ၂၀၁၀ နံဉ် အူသ့စ့ာ်ပဒိဉ် မးန့ာ်ဟါဖးဒီး ထီဉ်ပါတာ်အဆါကတီု အိး ထီဉ်ကဒီးဝဲ ထံရူာ်ကီုသး တာ်တဲသကိးအကျဲအယိ ခုာ်အဲဉ် ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်ကရါ ခိန်နီသ့တဖန် လဲထံဉ် လိာ်သးဒီး အူသ့စ့ာ်ပဒိဉ် ဒီး ဖဲ ၂၀၁၂ နံဉ် အကတီုပုာ် ခုာ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်ကရါ ဆဲးလီုဝဲ မံးစဲပနီဉ် လါပတြိုင် တာ်ပတုာ်တာ်ဒုး အလံာ်ဃးဃာ်ဝံ၊ ဖဲ ၂၀၁၅ နံဉ် အကတီု ခုာ်အဲဉ်ယုာ်- ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်ကရါ ဆဲးလီုဝဲ မံးစဲပနီဉ်လါ ထံကီုဒီးဘဉ် တာ်ပတုာ်တာ်ဒုးအလံာ်ဃးဃာ် အပူာ်န့ာ်လီု၊ ကညီကလုာ် ကဒီးန့ာ်ဘဉ် တာ်တုာ်သးထဲသိး တာ်စံဉ်ညီဉ်ပါလီုသးဒုာ်ဝဲ ဒီး ကလုာ်ခုာ်ခဲလါာ် ကဒီးန့ာ်ဘဉ် တာ်တုာ်သးထဲသိးအဂီု ဒီး တာ်ကသုာ်ထီဉ်ကီုစဲာ်စာ်ဖျိုင်ကီု စာ်ဖျိုင် ကန့ာ်ဝဲအဂီု ခုာ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ် စာ်ဖျိုင်ကရါ ဂဲလိာ်စံးကတီုဝဲလါ ထံရူာ်ကီုသး တာ်တဲသကိး စီနီဉ်ခိဉ် ဘဉ်ဆဉ် ပယီုသုးလါသုး မိာ်စီရီုအစါစါ ဒုးအိဉ်ထီဉ်တုာ်ဝဲ သ့တဖန် ဆါထာ်ဝဲလါ (၂၀၀၈) တာ်ဘျါသဲစး အဖိခိဉ်ဒီး တာ်ဖုာ်ဆါအိဉ်ထီဉ်လါ ထံရူာ်ကီုသး တာ်တဲသကိးအပူာ်အ ဃိ ဖဲ ၂၀၁၈ နံဉ် အကတီုပုာ် ခုာ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ် စာ်ဖျိုင်ကရါ ပတုာ်ကွံာ်ဝဲ ထံရူာ်ကီုသး တာ်အိဉ်ဖျိုင်တဲသကိး ဖိးသဲစးသ့တဖန် ဒီး ဃုထံဉ်န့ာ်ကျဲအသိလါ ထံရူာ်ကီုသး တာ်တဲသကိး အဂီုန့ာ်လီု

၂၀၂၁ နံဉ် လါဖုာ်တြုာ်အါရံ၊ (၁) သိအနုး ကီုပယီု သုး ဟံးန့ာ်ဆုာ်ကဒီးဝဲ ထံကီုအတာ်စိတာ်ကမိဒီး သုးလါ အဟံးန့ာ်ဆုာ် ထံကီုအတာ်စိတာ်ကမိတဖန် ဒ်သိး အတာ်စိတာ် ကမိ ကအိဉ်ဂါကျဲအဂီု ဆါထာ်ဝဲဒ် သုးမိာ်စီရီုတဖုအ သိး ဒီး ဒ်သိးကဒီးန့ာ်ဘဉ်ဝဲ ဟီဉ်ကဝီုတာ်ဒိဉ်စိအဂီု ဆါအါ ထီဉ်ဝဲ အသုးဂါဘါလါ ခုာ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်က ရါ ကီုသုလုာ်တာ်ဟါ ဟီဉ်ကဝီုပုာ် ဒီး ဟူးဂဲဝဲ ဒုးယါဂုာ်ဝီအ တာ်ရဲဉ်တာ်ကျဲ တကးဘဉ် မးထီဒါစ့ာ်ကီးဝဲ ဟီဉ်ခိဉ်ဖိခွဲးယာ် အိဉ်ဝဲအါမးန့ာ်လီု

သုးမိာ်စီရီုအသုးတဖန် သူဝဲသုးကဘီယုာ်အကလုာ် ကလုာ် လါဟီဉ်ခိဉ်ဒိဖျိုင်တြိုင် လါတာ်တဘဉ်သူအီုလါထံ

လီုကီုပုာ် တာ်ဒုးတာ်ယါပုာ်ဘဉ် သ့တဖန် ဒီး သူစ့ာ်ကီးဝဲကျိ ဖးဒိဉ် အကလုာ်ကလုာ် သ့တဖန် ဒီး မးထီဒါဝဲ ဟီဉ်ခိဉ်ဖိ ခွဲးယာ် ဒ်အမုာ် ဟဲခးလီုတာ်၊ ဟဲတုာ်လီုမုာ်ပိာ်ဖးဒိဉ် လါက ဘီယုာ် ခးလီုကျိဖးဒိဉ် အကလုာ်ကလုာ် လါကမျာ်ဖိအနု သဝီ ကမျာ်ဖိတာ်ဖဲအိဉ်မးအိဉ် အလီုအကျဲ တကးဘဉ် မးပျဲမးဖုးကမျာ် မးဆုာ်ကမျာ် ခွဲဉ်အူကမျာ်အဟံဉ်အယိ ထီဉ်ဃိတာ်လါ ကမျာ်အဟံဉ်ပုာ် ဒီး ဟံးန့ာ်ဆုာ်ဝဲ ကမျာ်အ တာ်ဖိတာ်လဲ၊ တာ်စုလီုခိဉ်ခိဉ် ကျိဉ်စု သ့တဖန် ဖိဉ်ကမျာ် လါ အတာ်ကမုာ်တအိဉ်ဘဉ်သ့တဖန် မးဆူးမးဆါ မးသံဝဲ ဒီး ခးသံစ့ာ်ကီး ကမျာ်လါ အတာ်ကမုာ် တအိဉ်ဘဉ်သ့တ ဖန် အိဉ်ဝဲ အါမးန့ာ်လီု

ကညီကလုာ် အစါကလီုတုာ်ကွံာ်ဝဲအဂီု မိာ်စီရီု သနု ဒီး သုးမိာ်စီရီုသနု အစါတဖန်အစါ ဂဲလိာ်တုာ်ဝဲ တာ် မးသံလီုတုာ် ကညီကလုာ်အစါအသ့ဉ် စးထီဉ်လါ အိဉ်ဆါ တီခိဉ်ရိဉ်မဲ ဒုးအိဉ်ထီဉ်ဝဲ ပယီုတာ်သဘျာ်သုးမုာ်ဒိဉ် BIA ဒီး အူနုး ပါတာ်အစိပ န့ာ်ဝဲ ပါတာ်အစိပ သါရွာ် ပါတာ်အစိပဒီး ခဲအံ၊ သုးကီုကး လါအဟံးန့ာ်ဆုာ် တာ်စိတာ်ကမိသ့တ ဖန် ဟူးဂဲဝဲ တာ်မးသံလီုတုာ် ကညီကလုာ် အစါအသ့ဉ်ဒီး တာ်မးထီဒါ ဟီဉ်ခိဉ်ဖိခွဲးယာ် ဆိဉ်တံာ်မးန့ာ် ကညီကလုာ်သ့ တဖန် တပတုာ်အသးဒဲးဘဉ် န့ာ်လီု

ဒ်သိး ကညီကလုာ်အစါ သုတလီုတုာ် တဂုးအဂီု မ့ာ်ဂုး တာ်ဆိဉ်တံာ်မးန့ာ် ကညီကလုာ် သုတန့ာ်အဂီုမ့ာ်ဂုး ဒီး ကညီဖိကဒီးန့ာ်ဘဉ် အထံအကီု တာ်သဘျာ်အဂီု ခုာ်အဲဉ် ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်ကရါ တီခိဉ်ရိဉ်မဲဝဲကညီဒိကလုာ် စုကဝဲတာ်ဟါဆါ ဒီး ကညီဒိကလုာ် စုကဝဲတာ်ဟါဆါအ တာ်ဂဲလိာ် အိဉ်လဲဝဲ (၇၄) နံဉ် လဲန့ာ်လီု၊ ဘဉ်ဆဉ် ကညီ ဒိကလုာ်တာ်ဟါဆါ အတာ်မုာ်လါကွာ်စိဖိတုာ် ဒ်အမုာ်ဝဲ က ညီဖိ ကအိဉ်စံဉ်အိဉ် ကျဲ၊ ဒ်ပုာ်တကလုာ်အသိး အိဉ်လါပုာ်ဒီး ပုာ်ကလုာ် အသုးအသ့ဉ်အလါကပီု အိဉ်မုာ်ဘဉ် မုာ်မုာ်ခုာ်ခုာ် အိဉ်ဒီး တာ်သဘျာ်ခွဲးယာ် အလါအပုာ် ဒီး လဲထီဉ်လဲထီ ဒ်ပုာ်တကလုာ်အသိး ဒ်စါအတာ်လဲ ထီဉ်လဲထီအသိးန့ာ် တလါထီဉ်ပုာ်ထီဉ်ဝဲဒဲးဘဉ်ဒီး လါကညီဖိတဖန်အဂီု ကသုာ် ထီဉ်ကီုသုလုာ် လါပကိးအီုလါ ကညီကီု မုတမုာ် ကညီ ကီုစဲာ် လါအိဉ်ဒီး အလဲအထီ အတီအတြုာ် လါအအိဉ်ဒီး နီုကစါ တာ်စံဉ်ညီဉ်ပါလီုသးခွဲးယာ် ဒီး ထံရူာ်ကီုသးအပူာ် ကဒီးန့ာ်ဘဉ် ကလုာ်တာ်ထဲသိးတုာ်သးခွဲးယာ် ဒီး နီုကစါ တာ်စံဉ်ညီဉ်ပါလီုသးခွဲးယာ် ဒီး ကသုာ်ထီဉ် ဖဲဒဲးရဲဉ်ကီုစာ် ဖျိုင် လါအိဉ်ဒီး ခိဉ်မိဉ်ခြံဉ်စံဉ်ခွဲးယာ်လါပုာ် တကးဘဉ် ကညီ ကလုာ်ဒီး ကလုာ်ခုာ်ခဲလါာ် လါကီုစဲာ်အပူာ် ဒီး ကီုစာ်ဖျိုင် အပူာ်တဖန် ကဒီးန့ာ်ဘဉ် ခိဉ်မိဉ်ခြံဉ်စံဉ်ခွဲးယာ် အလါအပုာ် အဂီုန့ာ် တလါထီဉ်ပုာ်ထီဉ်ဒဲးဘဉ်အယိ လါကညီတာ်ဟါ ဆါအတာ်မုာ်လါကွာ်စိ ဒီး တာ်ပညိဉ်ဖိတုာ် သ့တဖန်က လါပုာ်ထီဉ်အဂီု မုဒါအိဉ်ဝဲလါ ကညီဖိကိးဂဲဒဲး အစုပူာ်န့ာ် လီု

ကညီတာ်ဟါဆါ တာ်ဂဲလိာ် ဒိတကတီုညါအပူာ် ခုာ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်စာ်ဖျိုင်ကရါ ဒီး စုဒုာ်တီုဖိလုာ် ကညီဒိကလုာ် တာ်ထုာ်ဖျဲးသုးမုာ်ဒိဉ် (KNLA)၊ ကညီဒိက လုာ်ဂါးသးကရါ (KNDO)၊ ကညီဒိကလုာ် ပါကီုသုး

(KNPF) ကညီ သုံးမုန် သုတ်တဖန်၊ ကညီပိတ်မုန်ကရ၊ ကညီသးစာ်ကရ၊ ဒီး ကညီတဝါ တာ်ကရ၊ကရိသုတ်တဖန် ကညီကမုာ် လာကီာ်ပူ၊ ကီာ်ချာသုတ်တဖန် လာအလီာ်ကျဲသနာ်ဒုတ်ဝဲ ဂဲလိာ်တွာ်ဝဲ လာ်သုာ် လာ်သးနုာ်လီ၊ ကညီကလုာ် မုာ်သုာ်ညါလီ၊က့၊ အသး လာ အမုာ်ကညီ ဒီး မုာ်ပာ်ဖျိာ်မသကီးတာ်လာ တာ်သးတဖျာ်ဃီ ဃူဃူဖိးဖိးနုာ် ကညီဒီ ကလုာ် ကတု၊လာ တာ်မနာ်၊ ဖီတုာ် သပျာ်ကတုာ်နုာ်လီ၊

သုးမိာ်ရိအသုး တမ (၄၄) ခလရ (၄၈) ခမရ (၅၉၉) သုတ်တဖန်ဖိာ်ဝဲညီပုာ်သုာ်သဝီဖိဒီး မးဆူးမးဆါမဟ ယွဲဝဲဝဲ၊ ဒွဲာ်အူသံကွံာ်မုာ်ဒီးဝဲ

၁၂-၅-၂၀၂၃ ခုာ်အဲာ်ယုာ်-လီာ်ခာ်သး

သုးမိာ်ရိအသုး တမ (၄၄) ခလရ (၇၃) ခမရ (၅၉၉) ခမရ (၅၉၀) ဒီး ခလရ (၄၈) အသုးသုတ်တဖန်အတာ် ပညီာ်အိာ်လာ ကဟဲထီာ်ဟဲဖျိာ်လိာ်အသးဖဲ ခုာ်အဲာ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာ်ဖျိာ်ကရ၊ ကီာ်သူလု၊တာ်ဟ၊ ချာာ်လွံာ် ထုာ်ကီာ်ရုာ် မူကီာ်ဆာ် တာ်ဟဟီာ်ကဝီ၊ (ညီပုာ်သုာ်)သဝီဒီး ကဟူးဂဲဝဲဒုးယ၊ ဝုာ်ဝီအတာ်ရဲာ်တာ်ကျဲနုာ်လီ၊

ဖဲ ၂၀၂၃ နံာ် လါမု၊ (၁၀)သီနံ၊ သုးမိာ်ရိအသုးကျိဟာ်ဖျိာ်သုတ်တဖန်ဟဲထီာ်ဝဲတု၊ (ညီပုာ်သုာ်) သဝီကဟ၊ဒီး ဖဲဟ၊ ဒီ (၅း၂၀)နုာ်ရုာ်အဆာကတီာ် သုးမိာ်ရိအသုးကျိဟာ်ဖျိာ်အံ၊ ဘုာ်သကါခးလိာ်အသးဒီး ကညီဒီကလုာ် တာ်ထုာ် ဖျဲးသုးမုာ်ဒိာ် သုးကု(၃) တာ်တီခိာ်ရဲာ်မဲဖိလာ် သုးကျိဟာ်ဖျိာ်လာဟဲတာ်ဘုာ်ဘာဖဲ ညီပုာ်သုာ် သဝီ ဟီာ် က ဝီ၊ သုတ်တဖန်နုာ်လီ၊တာ်ဘုာ်သကါခးလိာ်သးဘျီဝဲအံ၊ သုးမိာ်ရိအသုးသံဝဲ သုးခိာ်ဖိ (၁)ဂ၊ သုးခိာ်ဖိ (၁)ဂ၊ သုးစ ကီ(၁)ဂ၊ ဒီးသုးဖိ (၂)ဂနုာ်လီ၊တာ်ဘုာ်သကါခးလိာ်သးဝဲအလီာ်ခံ သုးမိာ်ရိအသုး ကျိဟာ် ဖျိာ်သုတ်တဖန် လီဝဲလာ ညီပုာ်သုာ် သဝီပူဒီးဖဲ မုာ်နာ်မီ (၈း၀၀)နုာ်ရဲာ်အဆာကတီာ် တာ်ထံာ်စိဝဲ မုာ်အူ ကဲ၊ ထီာ်လာ ညီပုာ်သုာ် သဝီပူနုာ်လီ၊ ဖဲ လါမု၊ (၁၁)သီ အနံ၊ ကညီဒီကလုာ်တာ်ထုာ်ဖျဲးသုးမုာ်ဒိာ် သုးကု(၃) သုး ကျိဟာ်ဖျိာ်သုတ်တဖန် နုာ်လီဝဲဆူ (ညီပုာ်သုာ်) သဝီပူဒီး ထံာ်ဝဲ သုးမိာ်ရိအသုးသုတ်တဖန် ဒွဲာ်အူသံမုာ်ဒီး ကွံာ်ဝဲ ကမုာ်ဖိ သုတ်တဖန်နုာ်လီ၊

ကမုာ်ဖိလာ သုးမိာ်ရိအသုးသုတ်တဖန်ဒွဲာ်အူသံမုာ်ဒီးကွံာ်ဝဲနုာ် ပမလီ၊တာ်အီ၊နုာ်ဒီးဒုတ်ဝဲ (၁၉)ဂ၊ ဒီးကမုာ်ဖိ လာအ လီ၊မာ်အိာ်ဒီးဝဲဒုတ်နုာ်လီ၊ဒီဖျိလာ သုးမိာ်ရိအသုးသုတ်တဖန် အိာ်ဒီးဒုတ်ဝဲ (ညီပုာ်သုာ်)သဝီ ကပိာ်ကဟ၊ ဒီးမုာ်တာ်ဒုးပျီအဟီာ်ကဝီပူဒီးအယံ ခုာ်အဲာ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာ်ဖျိာ်ကရ၊ လီာ်ကစီ၊ယုာ်မုာ်ဘုာ်ဒါသုတ်တဖန် ဃူသုာ် ညါဒီးမးလီ၊တာ်က့၊ကမုာ်ဖိလာသုးမိာ်ရိအသုးသုတ်တဖန်ဒွဲာ်အူသံမုာ်ဒီးဝဲအနီာ်ဂံာ်စရီ အဖာ်မုာ်နုာ်လီ၊

ကမ္ဘာတဝှမ်းရှိ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုများနှင့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများတွင် အမျိုးသမီးများ ဘာကြောင့် ပါဝင်နေကြသလဲ

ယေဘုယျအားဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများသည် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာရေး ထုံးတမ်းစဉ် အလာများအရ အမျိုးသမီးများကို ဖိခင်အဖြစ်နှင့် အိမ်ရှင်မ (သို့မဟုတ်) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူနှင့် ပံ့ပိုးကူညီသူအဖြစ်သာ သတ်မှတ်ပုံဖော်ခံကြရသည်။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများသည် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများတွင် ယောက်ျားသားများကဲ့သို့ ပါဝင်လေ့မရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးနှင့် ကျားမတန်းတူရေးစဉ်ဆက်မပြတ်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် တောင်းဆိုမှုများကြောင့် ခေတ်ပြိုင်ကမ္ဘာကြီး၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ထို့အတူပင် ကမ္ဘာတဝှမ်းရှိ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ပုန်ကန်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများသည်အခန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုး၊ အဆင့်အမျိုးမျိုးတို့တွင်လည်း ပါဝင်မှုမြင့်တက်လာခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးများသည် နိုင်ငံအချို့၏ လက်နက် ကိုင်တပ်ဖွဲ့များတွင် တိုက်ခိုက်ရေး စစ်သည်တော်များအဖြစ် ပါဝင်နေကြသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများသည် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာရေး ထုံးတမ်းစဉ် အလာများအရ အမျိုးသမီးများကို ဖိခင်အဖြစ်နှင့် အိမ်ရှင်မ (သို့မဟုတ်) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူနှင့် ပံ့ပိုးကူညီသူအဖြစ်သာ သတ်မှတ်ပုံဖော်ခံကြရသည်။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများသည် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများတွင် ယောက်ျားသားများကဲ့သို့ ပါဝင်လေ့မရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးနှင့် ကျားမတန်းတူရေးစဉ်ဆက်မပြတ်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် တောင်းဆိုမှုများကြောင့် ခေတ်ပြိုင်ကမ္ဘာကြီး၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ထို့အတူပင် ကမ္ဘာတဝှမ်းရှိ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ပုန်ကန်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများသည်အခန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုး၊ အဆင့်အမျိုးမျိုးတို့တွင်လည်း ပါဝင်မှုမြင့်တက်လာခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးများသည် နိုင်ငံအချို့၏ လက်နက် ကိုင်တပ်ဖွဲ့များတွင် တိုက်ခိုက်ရေး စစ်သည်တော်များအဖြစ် ပါဝင်နေကြသည်။

ကလေးမိခင်များ) အနေဖြင့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများသို့ အဘယ်ကြောင့် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်ဆိုသည့်အချက်ကို ရှင်းလင်းစွာ သိရှိနိုင်သည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများတွင် မိခင်များ၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှုနှင့် ၎င်းတို့၏ အဓိကစိုးရိမ်ပူပန်မှုမှာ ၎င်းတို့၏ ကလေးများအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လိုသောဆန္ဒဖြစ်သည်။ မိခင်အမျိုးသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများကို လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသော အခြေအနေများနှင့် တိုက်ပွဲများတွင် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လိုစေသော ရည်ရွယ်ချက်မရှိကြပါ။ ယင်းအစား မိခင်အမျိုးသမီးများက လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများတွင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ၎င်းတို့မျိုးဆက်များအတွက် လွတ်မြောက်မှုရရှိစေမည့် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည် ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ထို့အပြင် နိုင်ငံရေးအယူဝါဒများသည်လည်း လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ပတ်သက်မှုအတွက် အရေးကြီးသော အချက်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများစွာသည် ကျား၊ မ တန်းတူရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ကတိကဝတ်များကို ပေါင်းစပ်ထားသည်။ လူတန်း စားတိုက်ပွဲဖြင့် တော်လှန်ရေးကို မြှင့်တင်ရန် မှတ်စိတ်ဒါဒ အတွေးအခေါ်များကို အဓိကဗျူဟာအဖြစ် ကျင့်သုံးသည်။ ထိုတော်လှန်ရေးအယူဝါဒများတွင် အဖိနှိပ်ခံလူတန်းစားအုပ်စုအားလုံး၏ ရုန်းကန်မှု၊ အလုပ်သမားများနှင့် လယ်သမားများ လွတ်မြောက်မှု၊ ကျား၊မ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ပြီး ကျား၊မ တန်းတူညီမျှရေးကို မြှင့်တင်မှုစသည်တို့ပါဝင်ကြသည်။

ထိုအချက်ကို မော်စီတုံးက ထောက်ပြခဲ့သည်.....
"အမျိုးသမီးများ တန်းတူညီမျှရေးနှင့် လွတ်မြောက်ရေးသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တော်လှန်ရေးအတွက် အရေးကြီးသော ခြေလှမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးများ၏ ရုန်းကန်မှုသည် လူတန်းစားတိုက်ပွဲနှင့် တူညီသည်" ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုနှင့် ၎င်းတို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုသည် တော်လှန်ရေးကို ဆောင်ကြဉ်းရန် အခြေခံကျသော ကဏ္ဍများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း မော်က အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ နီပေါနိုင်ငံရှိ မော်ဝါဒီလှုပ်ရှားမှုတွင် ငယ်ရွယ်သော မိန်းကလေးများသည် ဝါဒဖြန့်သူအဖြစ် နိုင်ငံရေးဝါဒီ များတွင် အမှု ထမ်းခြင်းထက် တက်ကြွသော တိုက်ခိုက်ရေးသမားများအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်လိုကြသည်။ နီပေါနိုင်ငံ လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိ မိသားစုနှင့်ကျေးရွာလူမှု အသိုင်းအဝိုင်းများတွင် အမျိုးသားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးများအား ဦးစားပေးမှု နည်းပါးကြသည်။

တော်လှန်ရေးသည် အမျိုးသမီးများအတွက် ကျား၊မ ရေးရာ အခန်းကဏ္ဍများကို ပြောင်းလဲနိုင်သည့် နေရာသစ်တစ်ခုဖန်တီးပေးသော နေရာဖြစ်သည်။ လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုများ၏ သဘောသဘာဝသည် အသက်အန္တရာယ် နှင့် အလွန်နီးကပ်ပြီး ဒဏ်ရာအနာတရ ရရှိနိုင်ခြေလည်းများသည်။ သို့သော်လည်း နီပေါရှိ အမျိုးသမီးများ အထူးသဖြင့် အဖိနှိပ်ခံ တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အမျိုးသမီးလယ်သမားအများစုသည် မော်ဝါဒီ လှုပ်ရှားမှုများတွင် အမျိုးသမီး အဖွဲ့ဝင်များ၏ တန်ဖိုးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များသည် အမျိုးသားများ ကွာဟမှုမရှိကြောင်း သက်သေပြရန် အခွင့် အရေး ပေးသောကြောင့် မော်ဝါဒီလှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

ဘာသာရေးအယူဝါဒရေးရာကို အခြေခံသော အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုကို ခေါင်းဆောင်များနှင့် တပ်မှူးများ၊ စာနာ သူများ၊ သူငယ်များ၊ အသေခံစွဲသူများနှင့် တိုက်ခိုက်ရေးသမားများ စသည့် အခန်းကဏ္ဍများအပါအဝင် တာဝန်အမျိုးမျိုးနှင့် အဆင့်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပါဝင်နေကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် အခြေခံအားဖြင့် ရန်ပုံငွေ၊ အိမ်သန့်ရှင်းရေး၊ ချက်ပြုတ်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ

လုပ်ကိုင်ရသလို တစ်ခါတစ်ရံတွင် ၎င်းတို့၏အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ အမျိုးသားစစ်သည်များအား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းပေးရသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင်လည်း တွေ့ရှိရသည်။ အမျိုးသမီးများသည် မဟာဗျူဟာအစီအမံနှင့် တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ၎င်းတို့၏ဘဝများကို သူငယ်များအဖြစ် ၎င်းတို့၏ဘဝကို မြှုပ်နှံထားသည်။ နီပေါရှိ မော်ဝါဒီလှုပ်ရှားမှုတွင် အမျိုးသမီးပြောက်ကျား စစ်သားများသည် စည်းရုံးရေးသမားများ၊ ပါတီကေဒါများနှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး များအဖြစ် ရှေ့တန်းတွင် ကျယ်ပြန့်သော တာဝန်များကို ယူခဲ့ကြသည်။

ဂူတမ် (၂၀၀၁) အဆိုအရ မော်ဝါဒီများ ထိန်းချုပ်ထားသော ခရိုင်များတွင် ပြည်သူ့စစ်များတွင် အမျိုးသမီး ကေဒါများ၏ ၄၀ မှ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိ ပြီး တပ်စုအဆင့် ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ တပ်စိတ်အဆင့် ၂၀ မှ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ နှင့် အမြင့်ဆုံးအဆင့်ရာထူးများတွင် အမျိုးသမီး ၉ ဦးခန့်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့အပြင် နီပေါကွန်မြူနစ်ပါတီ (မော်ဝါဒီ) မှ အမျိုးသမီး အဖွဲ့ဝင်အများအပြားကို ဗဟိုကော်မတီ၊ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်၊ ခရိုင်အဆင့် နှင့် ဆဲလ်အဆင့် များကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအဆင့်ဆင့်တွင် အမျိုးမျိုးသောအဆင့်များဖြင့် တာဝန်အသီးသီးကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည်။

ဘာသာရေးအယူဝါဒကို အခြေခံသည့်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှုပုံစံများသည် အားပေးထောက်ခံသူများအဆင့်မှ သည် တိုက်ခိုက်ရေးသမားများနှင့် အသေခံစွဲသူများအထိ ပါဝင်သည်။ ရှေးရိုးအစွလာမ်စာပေအရ အမျိုးသမီးများသည် ဂျီဟတ်ကို ထောက်ခံသူအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုသော်လည်း တိုက်ခိုက်ရေးအခန်းကဏ္ဍကို ကန့်သတ် ထားသည်။

ဥပမာအားဖြင့် Al-Qaeda ခေါင်းဆောင် ယူဆွတ်အယ် အာယာရီယီက အမျိုးသမီးများသည် တိုက်ပွဲတွင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် မဟုတ်ဘဲဂျီဟတ်လုပ်ဆောင်ရန် ရွေးချယ်သော အမျိုးသားများကို အားပေးကူညီခြင်းဖြင့် ဂျီဟတ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟုဆိုခဲ့သည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်၊ အချို့သော အစွလာမ်ပညာရှင်များက အမျိုးသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ ဇာတိမြေနှင့်ဘာသာရေးကို ကာကွယ်ရန် တက်ကြွသော တိုက် ခိုက်ရေးသမားများအဖြစ် တိုက်ပွဲဝင်ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု အကြံပြုကြ သည်။ အချို့သော အစွလာမ်အဖွဲ့အစည်းများသည် သီးခြားအခြေအနေ တစ်ခုတွင် အမျိုးသမီး တိုက်ခိုက်ရေးသမားများကို ခေါ်ယူထားကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အီရတ် နှင့် ဆီးရီးယားတို့ရှိ အစွလာမ်စစ်နိုင်ငံတော် (IS) အဖွဲ့များသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှ အမျိုးသမီး တိုက်ခိုက်ရေးသမား ရာနှင့် ချီကိုခေါ်ယူကာ ထည့်သွင်းထားသည်။ ဤမှတ်စလင်အမျိုးသမီးများ အ ထူးသဖြင့် ISIS တွင်ပါဝင်ခဲ့သည့် အ မျိုးသမီးငယ်များသည် ဂျီဟတ်၏ တောင်းဆိုမှုကို ဖြည့်ဆည်းရမည့်သူများအဖြစ် သူတို့ကိုယ်သူတို့ ယူဆ ကြသည်။

ခြံငုံကြည့်လျှင် အသေခံစွဲသူအဖြစ် အမျိုးသမီးများကို စုဆောင်းခြင်းသည် အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းအများအပြားတွင် သာမန်အလေ့အထ တစ် ခုဖြစ်လာပြီး အမျိုးသမီး အသေခံစွဲသူ အရေအတွက်သည် အချိန်တိုအတွင်း တိုးများလာပါသည်။ မဟာဗျူဟာထောင်မှကြည့်လျှင် အမျိုးသမီးများကို အသေခံစွဲသူအဖြစ် အသုံးချခြင်းသည် သေစေလောက်သော သက်ရောက်မှုရှိသည်။ ဖြစ်ရပ်များစွာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား အသေခံစွဲ တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အမျိုးသမီးများက ဖော်ဆောင်သော တိုက်ခိုက်ရေး မစ်ရှင်များသည် အမျိုးသားများထက် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လက်ဘနွန်၊ PKK ၊ LTTE၊ ချေခြင်းညွှာနှင့် ပါလက်စတိုင်းတွင်ရှိသော အကြမ်းဖက်အဖွဲ့များ ဖော်ဆောင်ခဲ့သော အသေခံစွဲတိုက် ခိုက်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအရ- အမျိုးသမီးတစ်ဦးချင်းတိုက်ခိုက်မှုမှ ထွက်ပေါ်လာသော ထိခိုက်သေဆုံးသည့် ပျမ်းမျှအရေအတွက်မှာ အမျိုးသားများမှ ဖော်ဆောင်သော

တိုက်ခိုက်မှုများထက် သာလွန်သည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ မဟာဗျူဟာအရ အမျိုးသမီးများကို အသေခံစားခွဲတိုက်ခိုက်ရေး စစ်ဆင်ရေးများတွင် အသုံးပြုခြင်းသည် မဟာဗျူဟာအရ ပိုမိုထိရောက်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ လူအသိုင်းအဝိုင်း၏ ယေဘုယျလက်ခံထားမှုများအရ အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းမဖက်သော ပုံစံအဖြစ် ရှုမြင်ထားကြသောကြောင့် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များထံမှ အာရုံစိုက်မှုနည်းပါးသွားကာ အမျိုးသမီးများသည် အံ့အားသင့် ဖွယ်ရာ တိုက်ခိုက်မှုများကို လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် ထိခိုက်သေကြေမှုအရေအတွက် တိုးလာစေရုံသာမက ပိုမိုကြီးမားသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုရရှိစေရန်လည်း အထောက်အကူပြုသည်။

အမျိုးသမီးအများအပြားသည် အမျိုးသားခွဲထွက်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ၊

လက်ဝဲဝါဒီ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုများနှင့် ဘာသာရေးအခြေခံ အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ခြင်းအားဖြင့် ကျား၊မ တန်းတူရေးအခွင့်အရေးရရှိရန် နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုမှုရရှိစေရန် မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲများတွင် အမျိုးသားများထက်ပင် ပိုမို၍ ကတိကဝတ်ပြုနိုင်ခြင်း၊ တိုက်ပွဲဝင် နိုင်ခြင်းများကို ပြသခြင်းအားဖြင့် အစဉ်အလာအရ ချည်နှောင်ခြင်း ခံထားရသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ အမြင်များကိုချိုးဖောက်နိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။

စောအယ်သကပေါ

အပျော်ရွာသူများရဲ့ နတ်ဘုံနတ်နန်း နှင့် အနာဂတ်မဲ့တော့မည့် ကလေးများ၏ "Our Days"

နယ်မြေခံလူတွေက ဘုရားပွဲလို့တော့ နာမည်တပ် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ကြတာဘဲ။ လက်တွေ့မှာတော့ ဘုရားပွဲ ဟုတ်၊မဟုတ်တော့ စာဖတ်မည့် စာပေ ဝါသနာရှင်များ ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတော့။ တစ်ရက်ကျွန်တော်အသိ ညီလေးတစ်ယောက် သူ့မွေးရပ်မြေကို ပြန်မရောက်တာကြာလေတော့ သူ့နယ် မြေဒေသမှာ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အခြေအနေဘယ်လိုရှိသလဲသိချင်လို့ ပြန်လည်မယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကိုခေါ်တော့ လိုက်သွားဖြစ်တယ်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ဘဲ သူ့ရွာနားမှာ ဘုရားပွဲစခင် Our Day ကျင်းပကြတယ်လို့ပြောတယ်။ Our Day လို့ပြောရင် ကရင်ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ မြို့ပြ များနဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများတော့ သိကြပေမဲ့ တစ်ခြားမြို့ပြတွေမှာ နေထိုင်သူတွေနဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသမှာ နေထိုင်တဲ့ ဌာနေပြည်သူတွေအဖို့ ထူးဆန်းနေမှာ အမှန်ဘဲ။ ကျွန်တော်လဲ ရွာမှာနေတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုဘယ်ပုံ Our Day လို့ခေါ်တဲ့ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကို ဘယ်လိုဖြတ်သန်းနေကြသလဲဆိုတာ သိချင်လို့ တစ်နေ့သောညနေခင်းမှာ နှစ်ခါပင်ခေါ်စရာမလိုဘဲ မဆိုင်းမတွဲ ကားပေါ်ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်ဖြစ်ခဲ့တယ်။

လှမ်းပြီးကြည့်လိုက်တော့ စိုင်း၊ ဗုံ သံထွက်တဲ့နေရာမှာ ကရင်ဇာတ်စင်ကြီးက အလှူကြည့်ဖို့အတွက် ဆောက်လုပ်ထားတာလား အောက်မေ့ရဇာတ်မင်းသား၊ မင်းသမီး တွေလည်း ကပြ၊ ဆိုပြဖို့ဆိုရင် မမြင်ရဘဲ အာဏာဝက၊ သရဲတွေကို ဖျော်ဖြေရက်နန်းရှိနိုင်တယ်။

Our Day ပွဲထဲဝင်တော့ အစားအသောက် ရောင်းတဲ့ဆိုင်တွေက ကျိုတို့၊ ကျဲတို့နဲ့ ဝယ်စားကျဖို့ ပွဲလာတဲ့သူတွေက သိပ်စိတ်ဝင်စားပုံပေါ်မရ။ ဈေးသည်တွေရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာတော့ ပူလောင်မှုတွေ မြင်နေရတယ်။ အကယ်၍သာ သူတို့ရောင်းတဲ့ စားစရာတွေ မကုန်ခဲ့ရင် ပုပ်သိုးသွားနိုင်တဲ့ စားစ ရာတွေရှိမယ်။ ရောင်းလို့ရတဲ့ပိုက်ဆံတစ်ချို့ကိုလည်း Our Day ဦးစီးတဲ့လူတွေ ပိုက်ဆံလာကောက်ရင် ပေးရဖို့ရှိမယ်။ ဒီညသာ ပုပ်သိုးနိုင်တဲ့စားသောက်ကုန်တစ်ချို့မကုန်ခဲ့ဘူးဆိုရင် နောက်ညလာပြီးရောင်းဖို့ မသေချာနိုင်တော့ဘူးလေ။ ဪ သမုဒ္ဒရာ ဝမ်းတစ်ထွာဆိုတဲ့ ဒဿနရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ဆိုချက်က ဒါဘဲလားလို့တွေးရင်း လူတွေစည်ကားတဲ့ နေရာတစ်နေရာကို ဦးခေါင်းတစ်ချက်အလှည့်မှာ အရွယ်သုံးပါး အသံပလံ "ဆင်၊ ကျား၊ နဂါး၊ မြင်း၊ ဇော်၊ ဒေါင်း" ဆိုတဲ့အသံ ထွက်နေတာကြား နေရတော့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ စိတ်ဝင်တစား ဖြစ်သွားကြတယ်။ အချင်းချင်းလည်း နှစ်ခါတိုင်ပင်စရာ မလိုလောက်အောင် ခြေလှမ်းတွေက ပွဲထဲက အပျော်ဆုံးလို့ထင်ရတဲ့ အဲဒီစက်ဝန်းတစ်နေရာ ရောက်သွားကြတယ်။ ပျော်စရာစက်ဝန်းထဲ လို့ထင်ရမယ့် စက်ဝန်းထဲ ခြေချချချင်းမှာဘဲ အသံရဲ့ဇလေးတစ်ခု အမျိုးသမီးတစ်ဦးဆီက ကြားလိုက်ရတယ်။ "ဖိုးဒါး တာမို့ပိုက်ချလသိန်လောင်းရော့" မြန်မာလို " သားထွေး မေမေပိုက်ဆံ တစ်သိန်းကုန်သွားပြီ" ကျွန်တော် တစ်ချက်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ အဝတ်အထည် ခပ်နွမ်းနွမ်းဝတ်ထားတဲ့ သက်လတ်ပိုင်း အမျိုးသမီးတစ်ဦးက သူ့သားလေးလက်ကိုဆွဲပြီး ပျော်စရာစက်ကွင်းထဲကို ထွက်ခွာဖို့ ဖန်ပြင်နေတာတွေရတယ်။ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ သားရဲ့လက်ကိုဆွဲပြီး ပြန်ထွက်သွားတဲ့ အမျိုးသမီးကို ငေးကြည့်ရင်း ဒီလိုအမျိုးသမီးမျိုး လူဘယ်နှစ်ယောက်များ ကြုံနေရပြီလဲ။ ငွေတစ်သိန်းရဖို့ မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်လောက်ရှာရမလဲဆိုတာ ငွေရှာဖူးသူတွေ အသိဆုံး။ သူ့သားသမီးတွေသာ ထိုင်းမှာအလုပ်လုပ်တယ်ဆိုရင် ငွေတစ်သိန်းရဖို့ နဖူးကနေခြေဖျားအထိ ကုန်းရုန်းပြီး ဘယ်လောက်တောင်ရှာရမလဲ ဆိုတာ ကျွန်တော်တွေ့ရင်း ရင်ထဲစို့နှင့်လာတယ်။ အပျော်ဘုံလို့ ထင်ရမည့် ဆူညံသံတွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ အဲဒီ စက်ဝန်းထဲကို ထွက်ဖို့အထိ စဉ်းစားပေမဲ့ ထိုအမျိုးသမီးလို လူဘယ်နှယောက်များ ရှိနေမလဲ ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ လမ်းဆက်လျှောက်ဖြစ်ခဲ့တယ်။

ဆူညံသံတွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ ကြိုးဝိုင်းထဲမှာတော့ အံကလိုကြီးဆွဲတဲ့ လူတွေထဲမှာတော့ ကလေးတွေရော အမျိုးသမီးတွေပါ အံကလိုကြီးဆွဲပြီး

ပွဲအရောက် ကားပေါ်ဆင်းဆင်းခြင်း ကားဆိုင်ကယ် (အပိခ) ငွေကောက်တဲ့သူက BGF စစ်ဝတ်စုံနဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၊ သူ့ဘေးမှာ သူ့ကလေးလည်းထိုင်နေတာ သတိထားမိလိုက်တယ်။ စိတ်ထဲမှာ အတွေးတစ်ခု ဝင်လာတာက BGF ထဲမှာ အရင်က စစ်သမီးတွေ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ဘာကြောင့် အခုလို ဒီ Our Day ပွဲမှာမှ စစ်ဝတ်စုံနဲ့ အမျိုးသမီးနဲ့ သူ့ရဲ့ ကလေးက ကားဆိုင်ကယ် အပိခ ကောက်ခံရတာလဲပေါ့။ ပြန်ပြီးဖြည့်တွေးလိုက်ရတာက အော်.... သူလည်းသူဝမ်းပူစာ မနေလို့သာ ညအချိန် အပိုဝင်ငွေလေးရတော့ သူ့ကလေးတွေအတွက် ဖုန်ဖိုး၊ ပဲဖိုး ရန်ငါတာဘဲလေ ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို ခြေလှမ်းတွေ ပွဲဖြစ်တဲ့နေရာကို ဦးတည်ပြီး သွားကြတော့တယ်။ ပွဲထဲမဝင်ခင် စိုင်းသံ၊ ဗုံသံတွေတော့ ကြားနေရတယ်။

ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်နဲ့ အော်နေကြတာတွေရတယ်။ ကျွန်တော် သတိထားမိတာက အံကလိုပိုင်းတိုင်းမှာ ကလေးတွေ ၂-၃ ယောက်ပါ နေတာ သတိထားမိတယ်။ ပိုပြီးထူးဆန်းနေတာကတော့ ဦးပဇင်းတစ်ပါး လည်း ထူးထူးခြားခြား အံကလိုကြီးဆွဲပြီး သူနဲ့ဘေးမှာ ကိုရင်လေးတွေ ဝန်းရံနေတာတွေ ရတယ်။ ဦးပဇင်းနဲ့ အံကလိုပိုင်းကတော့ ကျွန်တော့ အတွက် ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်းလို့ ထင်မိပါတယ်။ ဓမ္မရေအေးကို ရွာသူ/သား အား တိုက် ကျွေးရမည့်အစား ဒီနေရာမှာ တွေ့နေရတော့ ကျွန်တော်သိပ်ဘဝင်မကျ ဖြစ်မိတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် ထူးဆန်းနေ လေတော့ အဲဒီပိုင်းဘေးကို ခဏ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ကြည့်ဖြစ်တယ်။ ထူးဆန်း နေတာက အဲဒီဦးပဇင်းက ကိုရင်လေးတွေကိုပါ အံကလိုထိုးဖို့ ပိုက်ဆံဝေနေပြန်တယ်။ ငါမြင်နေရတဲ့ မြင် ကွင်းက တစ်ခြားလူတွေ ဘယ်လိုမြင်မလဲ။ သူတို့အတွက်ကော ဒါပုံမှန်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဘဲလား။ အဲဒီ မြင်ကွင်းကို ဆက်မကြည့်ချင်တော့ဘဲ တစ်ခြားစိတ် ငြိမ်မည့်နေရာတစ် ခုကို ရွေ့လိုက်တယ်။

စိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာတစ်ခုအရောက်မှာ ထူးဆန်းတဲ့မြင်ကွင်းတစ်ခုထပ် မြင်ရပြန်တယ်။ အဲဒါကတော့ အသက်ကြီးပိုင်းတွေ ပိုင်းပြီးထိုင်နေတဲ့ ပိုင်း ထဲမှာ ထူးထူးဆန်းဆန်း အသက် ၆-၇ နှစ် ကလေးတစ်ယောက် ပိုင်းထဲမှ မတ်မတ်ကြီးထိုင်နေတာတွေရတယ်။ သေချာစိုက်ကြည့်လိုက် တော့ သူက အဲဒီပိုင်းရဲ့ ပုံကိုင်ဖြစ်နေပြန်တယ်။ ဖဲထုတ်ကိုင်ပြီး ဖဲရွက်တစ် ရွက်ချင်းစီ သူဝေနေတာ။ သူ့ဘေးနားမှာရှိတဲ့ လူကြီးတစ်ယောက်က ပိုက်ဆံထုတ်ကိုင်ပြီး ရှုံးတဲ့သူတွေပိုက်ဆံသိမ်းတာတို့၊ နိုင်တဲ့သူတွေကို ပိုက်ဆံချေတာတို့ လုပ်နေတာသတိထားမိတယ်။ ဪ..... Our Day ကျင်းပနေကြတဲ့နေရာ တော်တော်များများ လူကြီးတွေခိုင်းတဲ့အတိုင်း လိုက်ပြီးလုပ်နေရတဲ့ အဲဒီလိုကလေးမျိုး ဘယ်နှယောက်များရှိမလဲ။ ဒီလို မျိုးဖြစ်ရပ်တွေကို ပွဲဦးဆောင် ကျင်းပတဲ့ လူကြီးတွေက ဒီလိုဘဲ လျစ်လျူ ရှုတော့မှာလား။ အဲဒါကို သမရိုးကျဖြစ်စဉ်တစ်ခုလို့ဘဲ မြင်နေကြတာလား။

ဆူညံသံတွေ ပြည့်နေတဲ့ စက်ဝန်းကနေ လိုက်ပြီးကြည့် တာကြာ လာတော့ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတွေ အဲဒီနေရာကနေအပြန် စားစရာ

တစ်ချို့ ဝယ်နေချိန် အရပ်ဝတ်နဲ့ အသက် ၅၀ ကျော်လူကြီးတစ်ယောက် အစားအသောက်ရောင်းနေတဲ့ ဈေးတန်းထဲ ပိုက်ဆံလိုက်ကောက်နေတာ သတိထား မိတယ်။ သူ့ဘေးပတ်လည် လူငယ် ၁၀ ယောက်ကျော်လောက် BGF ဝတ်စုံ၊ သေနတ်ကိုင်ဆောင်ပြီးသူနောက်လိုက်နေတာတွေရတော့၊ အဲဒီလူကြီးက ဒီ Our Day ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်ဦးဆောင်တဲ့သူထဲက တစ်ဦးဖြစ်နိုင်တယ်။ သေချာတာကတော့ သူ အံကလို၊ နီတောင်၊ ဖဲပိုင်း ရှိတဲ့နေရာကို သွားပြီး ပိုက်ဆံကောက်ဖို့ရှိအုံးမယ်။ အဲဒီပိုင်းထဲ ရောက်တဲ့ အချိန် ငါမြင်နေရာ ကြားနေရတဲ့အဖြစ်အပျက်မျိုး သူတွေမှာသေချာတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအာ ဖြစ်အပျက်မျိုး သူနဲ့ဆိုင်မယ်မထင်ဘူးလို့ ကျွန်တော် ကောက်ချက်ချလိုက်မိတယ်။

ကျွန်တော်ရဲ့ အပြန်လမ်းမှာ ဦးခေါင်းထဲအတွေးတွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေ ခဲ့တယ်။ တကယ်လို့သာ Our Day လို့ခေါ်တဲ့ ဒီလိုပွဲမျိုး နှစ်စဉ်ဆက်ရှိနေ သေးတယ်ဆိုရင် နောက်လာမည့် နှစ် (၁၀/၂၀) အတွင်းမှာ အဲဒီကလေး တွေရဲ့ အနာဂတ်က ဘယ်လိုဆက်ဖြစ်မလဲ။ အဲဒီအနားတစ်ပိုက်မှာ နေ ထိုင်တဲ့ မိသားစုတွေ ဘယ်လောက်များ အိမ်ပေါင်၊ ခြံရောင်းနေရပြီးလဲ။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ပင်ပင်ပန်းပန်း ငွေရှာပြီး ရှိစုမဲ့စု မိဘတွေအတွက်ဆိုပြီး လစဉ်ငွေပို့နေရ ပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ နဖူးကနေ ခြေသလုံးအထိ ကျခဲ့တဲ့ သူတို့ ရဲ့ချွေးနံ့စာကို တန်ဖိုးထားခြင်း မခံရတဲ့ လူငယ်ဘယ်နှယောက်များ ရှိနေ မလဲ။ အထူးသဖြင့် ကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်လှပဖို့ ဘယ်သူတွေမှာ တာဝန် ရှိသလဲ။ အဲဒီညက ကျွန်တော့်အတွက် လမိုက်ညဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ တစ်ညလုံး သက်ပျင်းချရင်း သန်း ခေါင်းယံကျော်သွားတယ်။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်မှာ အဲဒီကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်အတွက် အဖြေက ရှိမနေဘူး။ ကျွန်တော်လုပ်နိုင်တာက အခုကျွန်တော်ရေးနေတဲ့စာကို Our Day စီစဉ်ကြတဲ့ လူကြီးတွေ ဖတ်ရ ကြားရ ရင်ဖြင့် တစ်ထောင့် တစ်နေရာ ကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ် လှပနိုင်လိမ့်မယ်လို့ တွေးရင်း .

.....

စောကလိုတောနော်

acwfw

မီးရောင်စုံလင်တဲ့ မြို့ ပြရဲဝေး
တော်လှန်မြေကနေ
ငါအဝေးအာရုံခေတ်အကြောင်း
စဉ်းစားမိတဲ့
အော်ခေတ် ဆိုးရွားတဲ့ခေတ်.....

ဒီခေတ်ကိုပြောင်းဖို့
ထောရာပေါငါတို့လျှောက်ခဲ့တဲ့
တချို့ခြေလှမ်းတွေကတို့နဲ့အတူ
တော်လှန်မြေဆီ
ခြေချခဲ့တဲ့
တချို့ခြေလှမ်းတွေက
အိမ်ပြန်လမ်းကို မပြန်နိုင်ရရှာဘူး
အော်ခေတ် ဒီခေတ်ကဘာခေတ်လဲ မေးရင်
ရိုင်းရိုင်းနဲ့ တခွန်းပဲပြောမယ်
ရေပေါ်ဆီခေတ်

မို့လိုပေါက်နေတဲ့ ရေပေါ်ဆီတွေ
လိုင်းပေါ်မှာ ပွဲဆူတဲ့ခေတ်
လွဲမှားတဲ့စနစ်ဆိုးနဲ့ အဓမ္မတရားက

ကြီးစိုးတဲ့ခေတ်
လက်သုံးချောင်း မိုးပေါ်ထောင်ခဲ့ရုံနဲ့
လူအထင်ကြီးတဲ့ခေတ်
ကိုယ်လုပ်မှကိုယ်စား စကားကို
လှိုင်လှိုင်သုံး
ကိုယ်အိမ်တံခါးလာခေါက်မှ
မျက်ရည်ခံထိုးတဲ့ခေတ်

FB မှာ RIP ရေး ဝမ်းနည်းကြောင်း Post တင်
၁၅ မိနစ်ကြာရင် မပျောက်မပျက်တဲ့ခေတ်
ရွာတွေက မီးလောင်ပြိုတွေ ပြာကျတာတောင်
ကိုယ်နဲ့မဆိုင် ပွဲတက်မပျက်တဲ့ခေတ်
စစ်ဘေးရှောင်ဆိုတာ
ဘားကဘီယာတစ်ခွက်လောက်
တန်ဖိုး မထားတဲ့ခေတ်
ဥတုတ်ဆိုး စစ်ဘေးက သူပြည်သူဆင်းရဲ
တစ်ချက်ငဲ့မကြည့်
တဲ့ လူရမ်းကား အုပ်ချုပ်တဲ့ခေတ်

ဒီလိုအမှောင်ယံကြီးစိုးတဲ့ခေတ်မှာ
လူဖြစ်လာတော့ ဟန်ဆောင်ခြင်းက
လွှမ်းမိုးတာ ဓမ္မတာပေါ့။

သစ္စာတရားကို ဈေးကြီးပေးဝယ် ရတဲ့ခေတ်မှာ
တော်လှန်ရေး ဗန်းပြယူနီဖောင်းဝတ်
အလှူခံစားတာ ဘာဆန်း လို့လဲ
နိုင်ငံရေး အရေခြုံ ကိုယ်ကျိုးရှာတဲ့
လူတွေကြောင်းပြောရရင်
အာရေဗီယံတစ်ထောင်တစ်ညထက်
ပိုကြာသွားလိမ့်မယ်
ရိုးရိုးကျင်မြင့်ပြင်ကြ မှန်တာကို
ပြောမင်းဖြစ်ဆိုတာတွေ
ကျောက်ခေတ်မှာ ကျန်ခဲ့ပြီး
ဒါ ၂၁ ရာစု
လူအသက်က ကျည်တစ်ထောင့်ထက်
တန်ဖိုးမရှိတဲ့ခေတ်မှာ
အရှိတရား ရင်ဝယ်လိုက်ပြီး
အနာဂတ်ကို စိန်ခေါ်လိုက်မယ်
ရှောင်နီလင်းမယ့် နေ့သစ်မှာ
ရွှေပြည်တော်ဆီ မျှော်မှန်းလျက်
ရဲစိတ်တင်းလို့ ချီတက်စို့လေ.....

စီ.အုန်စု (ucpcom)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် အတော်မအာမသီ တဖှ် (တင်ဂီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် နွဲအကွဲဝဲ ကဗျာ်မိ အဟံင် ၃ ဖျာ် ဒီး ဟံးဆူဝဲ ကဗျာ်မိအ (ဆိုင်ကယံ) ဝဲ ဒိပ်ပဲ ဒုသထွဲကီရ်ရု၊ ကွဲင် ထီင်ကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါအဖျာ် ၁၂ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲနဲစိကွဲအယ် ဘာ်သဲဝဲ မိသုင် (၁၂) နံင်တက မဲ ဖှ်အကီရ်ရု၊ ခုယီင်ကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါအဖျာ် ၃ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲနဲစိကွဲအယ် ဒိင်အယ် ကဗျာ်မိ (၂) က သဲ ဒီး (၂) ကဘာ်ဒီး၊ ကဗျာ်အါနီ (၃၈၀၀) က ဘာ်ယုင်အိင်ကဒု - ဒုသထွဲကီရ်ရု၊ ကွဲင်ထီင်ကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၂၆ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲသဲဝဲကဗျာ် (၂) ကမဲ သထွဲတို ဒီး တဲလုတို ကါကျဲဖှ်မေးဒိင်ကလ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၂၄ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲကွဲဖှ်ဒိင် လာအိင်ဒီးအတော်ပညိင်လီတော်လီဆဲး အယ်တော်ဘာ်တော်ဘါအတော်သုင်ထီင်ဟးဂီဝဲ ၄ ဖျာ်၊ ဘာ်ဒိဝဲမိသုင် ၁ က ဒီး ကဗျာ် ၁၁၆၂ ဘာ်ယုင်မဲဟးဖှ်၊ ချာ်လွိုင်ထွဲကီရ်ရု၊ မူကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၁၇ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ အိင်ဒီးအတော်ပညိင်လီတော်လီဆဲးအယ် ဘာ်သဲဝဲ မိသုင် (၂) က ကဗျာ် (၂) ဒု ဒီး ကဗျာ် ၂ က ဘာ်ဒိဝဲ မဲ ဒုသထွဲကီရ်ရု၊ သထွဲကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၈ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် နုင်လီလာသဝီပု ဒီး ဝဲသဲဝဲသဝီမိ ၂ က မဲ ချာ်လွိုင်ထွဲကီရ်ရု၊ မူကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၂၇ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲလဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ အိင်ဒီးအတော်ပညိင်လီတော်လီဆဲး အယ် ဘာ်သဲဝဲ သဝီမိ (၂) က ဒီး ဘာ်ဒိ (၂) က ဟံင်အထီင် ၃ ဖျာ် ချာ်လွိုင်ထွဲကီရ်ရု၊ ဆိထဲးကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၂၃ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲလဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ သဝီပုအယ် ဘာ်သဲဝဲကဗျာ် ၁ က ဟံင်အထီင် ၁ ဖျာ် ဒီး ဘာ်ဒိဝဲမိသုင် ၂ က ချာ်လွိုင်ထွဲကီရ်ရု၊ မူကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၁၈ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲလဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ ဝဲလဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ မှ်ဒိင်ကီရ်ရု၊ လူသီကီဆဲ အယ် ကွဲ (၁) ဖျာ်၊ ဟံင် (၆) ဖျာ်၊ ကျး (၃) ဖျာ်၊ ဘုမ် (၂) ဖျာ် ဒီး တင်မိးတော်လီအကတဖှ် ဟးဂုင်ဟးဂီဝဲဒုင် (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၁၄ ဒီး ၁၅ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲလဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ သဝီပုအယ် ကွဲဖှ်ဒိင်လဲလီတော် လာ သိခါဖှ်ဒိ ဒီး ဘာ်ဒိဝဲ သိခါ (၂) မဲ မဲ ဒုသထွဲကီရ်ရု၊ သထွဲကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၁၁ သီ)

သူးမိစိရ်အသူးတဖှ် ဝဲလဲကွဲဖှ်ဒိင်လဲ သဝီပုအယ် ဘာ်ဒိဝဲ ကဗျာ် (၁) က ဟံင်ဟးဂီ (၁) ဖျာ် မဲ ချာ်လွိုင်ထွဲကီရ်ရု၊ လာဒိင်ကီဆဲ (၂၀၂၃ နံင် လါမေးရု ၃ သီ)